I Visus Kanados Lietuvius, Kolonijas, Draugijas, Organizacijas, Kliubus Bei Grupes!

Gerbiami Tautiečiai!

Įsigalėjusi tautininkų diktatūra Lietuvoje kasmet vis darosi žiauresnė. Nesiskaitydama su liaudies reikalavimais, stato Lietuvos nepriklausomybę pavojun.

Lietuvos liaudis pavergta, persekiojama ir išnaudojama tautininkų valdžios. Karo lauko teismais baudžiami nekalti žmonės, pūdomi kalėjimuose, žudomi.

Visos politinės organizacijos, draugijos bei jaunimo sąjungos uždarytos. Spauda suvaržyta, griežtai cenzūruojama. Visoki susiėjimai uždrausta, išskyrus tautininkų-fašistų.

Vis dažniau girdime mūsų brolių-seserų, tautiečių skundą, apie jų vargą ir persekiojimą Lietuvoj. Apie fašistinės valdžios smurto žygius. Apie jų kovas, streikus.

Mes, užsienio lietuviai, turime padėti savo tautiečiams jų kovoje. Jie laukia mūsų paramos. Lietuvos liaudis laukia mūsų pritarimo jų kovoje, del nuvertimo fašistinio jungo, del atsteigimo demokratinės tvarkos.

Viso pasaulio lietuviai sujudo. Amerikos kontinento lietuviai šaukia kongresą tuo reikalu. Iš spaudos ir pranešimų matosi, kad Kanados lietuviai irgi yra pasiryžę pagelbėti savo tautiečiams Lietuvoj, ištiesti jiems brolišką pagelbos ranką. Todel Montrealo lietuvių draugijų valdybų ir draugijų atstovų posėdyje, gegužės 15 d., 1936 m., vienbalsiai nutarė **šaukti visos Kanados Lietuvių Kongresą Gynimui Lietuvos Liaudies.** Tam darbui vesti išrinko Komitetą iš septynių įvairių pažiūrų asmenų ir siūlo kongresui tokius uždavinius:

1. Visų laisvę mylinčių Kanados lietuvių vardu pareikalauti, kad be atidėliojimo būtų išrinktas ir sušauktas Lietuvos seimas visuotinu, lygiu ir slaptu balsavimu, sulyg proporcionale rinkimų sistema visoms partijosms laisvai dalyvaujant.

2. Pareikalaut žodžio, spaudos, susirinkimų ir organizacijų laisvės. Panaikinti visus karo lauko teismus ir kitus tautininkų-fašistų vyriausybės smurto žygius, atkreiptus prieš liaudį.

3. Pareikalauti amnestijos visiems antifašistiniams politiniams kaliniams, bei nukentėjusiems kovoje del demokratijos atsteigimo Lietuvoj, del piliečių teisių ir del darbo žmonių gerovės.

4. Surasti būdus, kad Kanados lietuviai vieningai galėtų pagelbėti Lietuvos liaudžiai moraliai ir materialiai jų kovoje prieš fašizmo jungą.

Toks kongresas proponuojamas šaukti Montreale rugpiūčio pradžioj, 1936 m.

Kad kongresas būtų pasekmingas ir visos srovės jame būtų atstovaujamos, Kongreso Šaukimo Komitetas kreipiasi į visas Kanados lietuvių draugijas bei organizacijas ruoštis prie kongreso, prašydamas: šaukti visuose miestuose draugijų atstovų pasitarimus, svarstyti savo susirinkimuose tokio kongreso svarbą ir sudaryti savo komitetus kongreso šaukimo reikalu.

Mes laukiame pritarimo ir pasiūlymų del Kanados Lietuvių Kongreso uždavinių iš visų draugijų bei pavienių asmenų.

Visais Kongreso šaukimo reikalais kreipkites pas komiteto sekretorių: K. Kilikevičius, P. O. "D", Box 44, Montreal, Que.

Kanados Lietuvių Kongreso Lietuvos Liaudžiai Ginti Šaukimo Komitetas
V. Bunkus
J. Astrauskas
Z. Janauskas
V. Kiškis
J. Čeponis
K. Kilikevičius
M. Gudas

(THE WORKERS' WORD)
The Lithuanian Workers' Weekly, Published by the "Darbininkų Žodis" Publishing Association, 184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont., Canada

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

SUBSCRIPTION RATES:
In Canada and Great Britain: One Year $2.00; 6 Months $1.00.
In All Other Countries: One Year $2.50; 6 Months $1.25. Single Cp. 5 c.

Nr. 22 (121) KETVIRTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 28, 1936, TORONTO, ONTARIO METAI V

SEPTYNI UKININKAI LIETUVOJ NUSMERKTI MIRTIN

Keturiems Bausme Jau Ivykdyta

Kitiems Priteisė 6-15 Metų Sunk. Darbų Kalėjimo

Kaunas, Lietuva, Geg. 23.—karo lauko teismas slaptai teisė septynioliką valstiečių už gabenimą Vokietijoj spaudsdintų atsišaukimų ir platinimą jų. Kitaip sakant, už dalyvavmą valstiečių streike. Tuose lapeliuose buvę šaukiami valstiečiai nemokėti valdžiai mokesčių ir t.t.

Iš to skaičiaus septynis nuteisė mirtin. Keturiems iš tų septynių bausmė įvykdyta—sušaudyti. Kitiems trims bausmė sumažinta—mirties bausmė veikiausiai pakeista kalėjimu iki gyvos galvos. Pranešimas sako tik tiek kad bausmė sumažinta.

Likusieji nusmerkti nuo 6 iki 15 metų sunkiųjų darbų kalėjiman.

KVK UŽGYRĖ K. L. K. ŠAUKIMO KOMITETĄ

Toronto, Geg. 25.—Vakar įvykusiame Kanados Veikiančio Komiteto posėdyje buvo plačiai svarstytas Kanados Lietuvių Kongreso klausimas. Kongreso svarba buvo surišta su gautomis žiniomis, kad Lietuvos fašistai sušaudė keturius valstiečius už dalyvavimą streike Suvalkijoje.

KVK užgyrė draugų montrealiečių sudarytą komitetą ir pasižada darbuotis padarymui kongreso pasekmingu. Taipgi ragina visas ALDLD kuopas greitai atsiliepti kongreso klausimu ir rengtis dalyvauti.

Pakelkime galingą protesto balsą prieš Lietuvos valstiečių šaudymą. Visos kuopos išneškite protesto rezoliucijas prieš tokį Lietuvos fašizmo barbarišką.

J. Yla
KVK Sekretorius

DARBININKAI RENGIA OLYMPIADĄ ISPANIJOJ

Paryžius, Geg, 18.—Europos darbininkai planuoja sporto olympiadą. Vietą numato Barcelonoj, Ispanijoj. Olympiada įvyksianti dar šią vasarą. Būsianti pastatyta prieš nazių olympiadą Vokietijoj.

WINNIPEGO IR MANITOBOS LIETUVIAMS

Norinti užsirašyti ar atsinaujinti "Darbininkų Žodį," galite tą padaryti per "Darbininkų Žodžio" agentą drg. **K. GINKŲ, 63½ Barber St., Winnipeg, Man.**
"D. Ž." Administracija

GATVĖKARIS UŽMUŠĖ PULKININKĄ STANLEY

Toronto, Geg. 23.—Beeinant į darbą į Eaton departamentinę krautuvę, kur jis dirbo už vedėją viename departamente, gatvėkaris užvažiavo ir užmušė mirtinai pulkininką leitenantą W. H. C. Stanley, Toronto airių pulko komandierių.

15,000 HAMBURGO GYVENTOJŲ KALĖJIMUOSE

Hamburgas Geg. 21. — Valdžios daviniais remiantis sudarytos informacijos nurodo, kad Hamburgo kalėjimuose yra 14,758 kaliniai. Politinių kalinių nuošimtis kai kuriuose kalėjimuose siekia iki 100. Mažiau 50 nuošimčių nėra nei viename kalėjime.

TIKRIEMS VOKIEČIAMS BALTA DUONA VALGYTI "NEGARBINGA"

Berlinas, Geg. 21.—Sveikatos biuras varo propogandą, kad tikrieji vokiečiai nevalgytų baltos duonos. Balta duona nepatrijotiška, sako naziai. Matomai ir duonos stinga.

PASIKEITIMAI KANADOS VEIKIANČIAM KOMITETE

Toronto, Geg. 25.— Vakar įvykusiame Kanados Veikiančio Komiteto posėdyje buvo padaryti keli pakeitimai. Draugei E. Kovaitei rezignavus iš KVK, kadangi apleidžia Torontą, jos vieton dabar paskirtas M. Guoba, vienas iš daugiau balsų gavusių alternantų. J. Yla paliuosuotas iš sekretoriaus pareigų, kadangi perdaug darbo turi prie laikraščio. Sekretorium išrinktas **Matas Guoba.** Nuo šio laiko visais ALDLD reikalais kreipkites pas naują sekretorių, tuo pačiu adresu.

Siųsdami duokles ar kitokius pinigus čekius ar money orderius išrašykite V. Railos vardu, o laiškus siųskite sekretoriui. Iki šiam laikui draugai siuntinėjo įvairiais vardais, kartais tokiais, kokių nėra Toronte. Delto kartais gali susidaryti keblumų iškeisti.

J. Yla
Senas KVK Sekretorius

Panama City, Geg. 20.—Šios respublikos Socialistų Partija padarė suvienyto fronto sutartį šešiems mėnesiams su Komunistų Partija.

ŠVEICARIJOS JAUNIEJI SOCIALISTAI UŽ SUV. FRONTĄ

Zurich, Šveicarija, Geg. 21.—Šveicarijos Jaunų Socialistų Lygos konvencija vienbalsiai pasisakė už suvienytą frontą su Jaunaisiais Komunistais.

ISPANIJOS JAUNIMAS VIENYJA SAVO ORGANIZACIJAS

Madridas, Geg. 21.—Socialistinio ir komunistinio jaunimo federacijų vadovaujančių komitetų plenumai patvirtino planus suvienyjimui socialistinio ir komunistinio jaunimo organizacijų į vieną.

SOVIETŲ LAKŪNAI SUGRĮŽO IŠ ŠIAURĖS

Maskva, Geg. 22. — Garsieji SSRS lakūnai, Vodopianov ir Makotkin, kurie buvo nuskridę į Franz Joseph žemę, toli šiaurėje, laimingai sugrįžo atgal.

NAZIŲ AGENTAI DIRBĄ IR LENKIJOJ

Waršawa, Geg. 20. — Nežiūrint to, kad Lenkija draugaujasi su Vokietija, naziai smarkiai veikia ir Lenkijoj. Valdžia Augštojoj Silezijoj susekė nazių organizaciją, kuri darbavosi Silezijos prijungimui prie Vokietijos. Suimta 140 nazių. Jų organizacijoj esą 2,000 buvusių Vokietijos kareivių.

Aukštojoj Silezijoj vokiečiai sudaro tik 6 nuošimčius visų gyventojų, bet tie 6 nuošimčiai valdo 95 nuošimčius stambiosios agrikultūros. Taip pat prekyboj ir valdžios vietose lošia žymią rolę.

JAPONIJA NORI PATRAUKTI SAVO PUSĖN ANGLIJĄ

Tokio, Geg. 20.—"Susiartinimas Anglijos ir Sovietų Sąjungos sudarytų didelių skerspainių Japonijos politikai Tolimuose Rytuose," rašo Niči Niči. Todel Japonijos ministeris pirminin kas instruktavęs Japonijos ambasadorių Anglijai stengtis patraukti Angliją Japonijos pusėn.

PER 40 METŲ SSRS GYVENTOJŲ SKAICIUS PADVIGUBĖS

Maskva, Geg. 20.—Jei visą laiką toks žmonių prieauglis eis, tai per 40 metų Sovietų Sąjungoj būsią 300 milijonų gyventojų.

60 NEGRŲ SUDEGINO BIBLIJAS UŽ MELAGYSTĘ

Panama, Geg. 18.—Šešios dešimtys negrų Kolon mieste iškilmingai sudegino biblijas, kadangi biblija juos apgavusi. Biblija sakiusi, kad karalienės Šebos žemės niekas neužkariausią, o Italija ėmusi ir užkariavusi.

VĖL IŠRINKO SUVIENYTO FRONTO KANDIDATUS

Regina, Geg. 19. — Vieton Mikkelsono ir MacManus, kuriuos kapitalistinis teismas išmetė iš miesto valdybos, vėl suvienyto fronto kandidatai laimėjo. Kunigas Sam East ir A. M. Derby išrinkti aldermanais ant suvienyto fronto tikieto. Kapitalistiniai kandidatai liko smarkiai sumušti, nors buvo dedamos pastangos iš kapitalistų pusės. Dabar Reginos valdyboj vėl suvienyto darbininkų fronto atstovai sudaro daugumą.

UŽMUŠĖ MAINIERĮ FROOD MAINOSE

Sudbury,Geg. 18.—Frood mainose įvykusi eksplozija užmušė mainierį, Perusini, ir vieną sunkiai sužeidė.

ROJALISTŲ REDAKTORIŲ NUBAUDĖ 8 MĖN. KALĖJIMO

Paryžius, Geg 23.—Charles Mauras, rojalistų laikraščio direktorius ir redaktorius, nubaustas 8 mėnesiais kalėjimo už provokaciją. Jis rašė tokius straipsnius, kurie kurstė prie užpuolimo ant socialistų vado Leon Blum.

"TRYS MOTERYS" BUS RODOMA TORONTE

Toronto, Geg. 25.—Garsi Sovietų Sąjungos filma "Trys Moterys," bus pradėta rodyti Madison teatre, Bloor St., netoli Bathurst St., birželio pirmo. "Trys Moterys" filma lyginama su "Čepajevu" ir kitomis garsiomis Sovietų Sąjungos gamybos filmomis.

"Trys Moterys" filmoj dalyvauja žymiausi SSRS artistai. Muzika Dmitri Šostakovič, kurio darbas toj srytyj yra gerai žinomas po visą pasaulį.

GYDYTOJAI SMERKIA NETIKUSIĄ PAŠALPĄ

Toronto, Geg. 23.—Į Ontario Medical Associotion išsiuntinėtus klausimus atsakydami, 1,736 prieš 397 atsakymus davusių gydytojų pasmerkė jiems teikiamą atlyginimą už aptarnavimą bedarbių kaipo nepakankamą. Valdžia skiria po 21 centą del kiekvieno bedarbio tam tikslui.

FEDERALĖ VALDŽIA NORI NUSILEIDIMO IŠ ABERHART

Ottawa, Geg. 21.—Kapitalistinės spaudos žiniomis federalė valdžia griežtai atsisakiusi skolinti pinigų Albertos provincijos valdžiai, kol ta nesutiks pavesti federalei valdžiai Albertos provincijos finansinių reikalų tvarkymą. Tam yra paskirtas Mr. Magor.

DEŠINIEJI SOCIALISTAI TVERSIĄ KITĄ PARTIJĄ

Cleveland, Geg. 24.—Negalėdami pravesti konvencijoj savo planų, dešinieji socialistai, vadinami "Senoji Gvardija," apleido konvenciją ir turėjo atskirą pasitarimą, kur nutarė atsiskirti nuo Socialistų Partijos, kurios vadovybėj stovi Norman Thomas, ir sutverti kitą socialistų partiją.

HINDENBURGAS PARSKRIDO Į 48 VALANDAS

Frankfort-on-the-Main, Vokietija, Geg 23.—Antru kartu grįždamas iš Suvienytų Valstijų Hindenburgas, vokiečių zeppelinas, kelionę atliko tik į 48 valandas. Pirmą kartą tą kelią atliko į 49 valandas.

Suėmė 17 Užsienio Finansuojamų Šnipų

Klaipėda, Geg. 25. — Policija paskelbė, kad susekusi gengę užsienio finansuojamų šnipų. Vienas konsulatas į mėn. išleidžiąs po 150,000 litų tam tikslui.

Daugiau šimto asmenų tardžiusi, o 17 iš jų areštavusi. Kiti padarę svarbius prisipažinimus.

Klaipėdos mieste įvyko valdybos rinkimai. Bet rinkimų rezultatai bus žinomi tik trečiadieny.

Klaipėdoj padėtis įtempta. Lietuviai pasipiktinę nazių direktoriu del atleidinėjimo lietuvių valdininkų, o vokiečiai del sunkios pabaudos vokiečių laikraščio redaktoriams už kurstymą žmonių prieš Lietuvos valdžią.

TIENTSINE UŽMUŠTAS CHINIJOS GENEROLAS

Tientsin, Geg. 23.—Japonijos valdomame distrikte rastas užmuštas militaris Chinijos vadas, generolas Hi Yu-San. Manoma, kad jis nužudytas politiniais sumetimais.

Sąryšy su tuo, prisibijoma priešjaponinių išstojimų šioj apylinkėj ir visoj šiaurinėj Chinijoj.

Tai antras Chinijos valdininkas užmuštas Tientsine. Sausio 23 dieną nežinomas asmuo nušovė Lei Yun, Tientsin miesto administracijos valdininką.

ATGABENTI SKEBAI PRISIDĖJO PRIE STREIKIERIŲ

Taber, Alta., Geg. 21.—Iš Edmontono atvežti bedarbiai skebavimui burokų augintojų streike atsisakė dirbti ir prisidėjo prie streikierių. Buvo atgabenta keturi busai bedarbių, kurie visi prisidėjo prie streikierių.

NEBEREIKALAUS PRISIEKTI, KAD NE KOMUNISTAS

Toronto, Geg 22. — Toronto Trades and Labour Council savo susirinkime išmetė paragrafą iš savo įstatų, kuris reikalaudavo iš atstovų pasisakyti, ar jis nėra komunistu. Komunistams nebuvo leidžiama būti atstovais. Dabar nebebus klausiama atstovų, ar ne komunistas.

STARHEMBERGAS MOBILIZUOJA SAVO ARMIJĄ

Berlinas, Geg 23.—Austrijos kunigaikštis, Starhembergas, įsakė savo armijai susirinkti į tris miestelius apie 25 mylių atstumo nuo Vienos atlikimui manevrų. Įsakyta pribūti su pilnu apsiginklavimu.

Minėtos armijos vadai tačiau, užsigynė, kad tie manevrai turi ką bendro su kokiais nors pučais.

Viena, Geg. 23.—Užmušti du naziai, kurie norėjo pasigriebti Starhembergą. Naziai neapkenčia jo, kadangi jis einąs su Mussoliniu.

REIKIA KOVOTI PRADŽIOJ, SAKO POUDEROUX

Montreal, Geg. 24.—"Aš girdžiu kalbant, kad sekantis karas pasibaigs revoliucija," pareiškė Francijos generolas Pouderoux čia kalbėdamas masiniame mitinge. "Tas gali būti tiesa, bet aš manau, kad teisingas laikas revoliucijoms ne pabaigoj karo, bet pirm negu jis prasidės, ir geriausias būdas revoliucijai pradėti, tai atsisakyti eiti į karą."

Generolo Pouderoux prakalbos paklausyti prisirinko pilna St. James Market salė. Klausytojų tarpe buvo 90 nuošimčių francūzų.

150,000 DEMONSTRAVO PARYŽIAUS GATVĖMIS

Minėjo Paryžiaus Komunos Žlugimo Sukaktuves

Paryžius, Geg. 24. — 150,000 darbininkų, socialisto Blum vadovybėje, demonstravo Paryžiaus gatvėmis, o kiti šimtai tūkstančių entuziastiškai sveikino demonstrantus, minint 30,000 komunarų, kurie krito gindami Paryžiaus Komuną, 1871 metais.

Dešinieji nedrįso trukdyti kairiųjų demonstracijoms, tik keli fašistai buvo užpuolę ant komunistų.

Radikalai socialistai, kurie taipgi įeina į suvienytą frontą, paminėjime nedalyvavo.

SOVIETŲ SĄJUNGOJ PAGAMINA DAUGIAU FILMŲ IR UŽ HOLLYWOODĄ

Maskva. — Sovietų Sąjungos filmų gamyba pralenkia ir Hollywoodo gamybą. 1937 metais, kaipo paskutiniais antro penkmečio plano metais, manoma pagaminti 1,000 pilno ilgio filmų. Gi Hollywoodas per metus pagamina apie 500 filmų.

Sovietų Sąjungoj dabar randasi 32,000 judomų paveikslų teatrų. Didžioji Britanija turi 4,750 tokių teatrų.

1935 metais Francija pagamino 120 filmų, o Vokietija per 1935 ir 36 metus pagamino 140. 1935 metais Sovietų Sąjunga pagamino 300 filmų.

Čepajevo filmos pagaminimas kainavo 30 milijonų rublių. Valstiečiai—20 milijonų rublių.

MUSSOLINIS IR TOLIAU RODO DANTIS

Roma, Geg. 24.—Minint 21 metines sukaktuves Italijos įstojimo į didįjį karą, Mussolinis savo kalboje grumojo pasaulio taikai, kuomet jis pareiškė, kad Italija vėl gatava eiti į kitą karą.

"Italija negavo to pareitame kare, ką ji turėjo gauti," jis pareiškė, "nors Italijai tas karas kainavo 680,000 gyvybių ir paliko 1,588,000 invalidų."

"Bet šiandien Italija gali pasitikėti savo jaunimu, kuris apgins imperiją. Jie bus nenugalimi."

PĖSČIAS 2,000 MYLIŲ, KAD GAUTI PENSIJĄ

Columbia, S. C. Geg. 24.—J. A. Foster, 64 metų amžiaus, atvyksta iš Miami, Fla., Hamiltonan, Ont., pėsčias, traukdamas su savim 1,580 svarų sunkumo vežimėlį, kuriame turi susidėjęs savo daiktus. Su juo vyksta ir jo šeima. Hamiltoną tikisi pasiekti apie spalio mėnesį.

Kadangi jis tarnavo Kanados armijoj, laike didžiojo karo, tai jam pripuola pensija už tą tarnystę. Bet kad ją gauti, reikia padaryti 1,100 mylių, nes pensijos negalės gauti, kol neapsigyvens Hamiltone.

PROTESTUOJA PRIEŠ NEĮSILEIDIMĄ DAILY CLARION KORESPONDENTO

Toronto, Geg. 23. — Toronto Trades and Labour Council išnešė protestą prieš Toronto miesto valdybos atsisakymą leisti Daily Clarion korespondentui tėmyti valdybos posėdžius, kaip ir kitų laikraščių korespondentams.

DARBININKŲ ŽODIS

(THE WORKERS' WORD)

Kanados lietuvių darbininkų sąvaitraštis. Leidžia "Darbininkų Žodžio" Draugija.

Prenumeratos kaina Kanadoj ir Anglijoj: metams $2.00; 6 mėnesiams $1.00. Visur kitur: metams $2.50; 6 mėnesiams $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite "Darbininkų Žodžio" vardu.

"DARBININKŲ ŽODIS"
181 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont.

JIEMS UNIJOS AFILIACIJA NESUDARO SKIRTUMO

Kuomet streikai įvykdavo revoliucinių unijų vadovybėje, tai kapitalistinė spauda plyšo berėkdama. Girdi, darbininkai nenori streikuoti, tik komunistų verčiami jie streikuoja. Kiti kapitalistiniai laikraščiai nesigėdydavo pasakyti, kad "Maskvos agentai tyčia kursto Kanados darbininkus, kad nusilpninti Kanados šalį." Tas riksmas buvo tam, kad sumažinti visuomenės simpatiją streikuojantiems darbininkams ir pateisinti terorą prieš streikierius. Bet buvo nemažai darbininkų, kurie tikrai manė, kad jei ne komunistai, tai streikų niekas neterorizuotų. Toks manymas dabar faktais sumušamas.

Dabar Kanadoj revoliucinės unijos afiliavo prie Amerikos Darbo Federacijos. Darbininkų Vienybės Lyga nebevadovauja streikams. Tačiau teroras prieš streikierius toks pat. Pavyzdžiui, British Columbijos provincijoj streikuoja virš 3,000 miškų ir lentpiuvių darbininkų Amerikos Darbo Federacijos vadovybėje ir tokį pat terorą iš reakcijos pusės sutinka, kokį jie sutikdavo tuo laiku, kada jie streikavo revoliucinės WUL vadovybėje. Tokių pavyzdžių daug. Galima paimti ir mainierių persekiojimą Sudbury. Nors unija afiliavo prie AFL, tačiau bosai atleidinėja darbininkus dešimtimis už prigulėjimą unijai.

Bosams ne unijos vardas baisus, bet darbininkų statomos sąlygos. Jei tik darbininkai pasiryžę laimėti tas sąlygas, tai bosams ir pavojus, prieš ką jie pasirengę panaudoti visas galimas jėgas. Darbininkai, todel, neturi įsivaizdinti, kad AFL unijoms priklausant nereiks kovoti. Tik per solidarumą, per vieningą ir organizuotą kovą bus galima laimėti.

MUSSOLINIS PERSIKRAUSTO EUROPON

Nesutikęs užtektino pasipriešinimo savo žygiams Afrikoj, Mussolinis dabar persikrausto Europon, kad atsiimti jam žadėtąsias vietas. Pierre van Paassen rašo:

"Italija pradėjo budavoti liniją fortų ir aerodromų Albanijoj, Graikijos ir Jugaslavijos pasieniuose."

Fortai ir aerodromai statomi ties Balkanų pusiasalio siauruma, iš kur į Saloniką orlaiviais galima nuskristi į valandą laiko. "Vyrausias to tikslas," Paassen rašo, "Mažoji Azija. Pasekmingas užėmimas Salonikos prileistų Italiją prie Turkijos. Mažoji Azija Italijai buvo pažadėta už jos pagelbą Britanijai ir jos sąjungininkams didžiajame kare. Bet tas prižadas nebuvo išpildytas." Dabar Mussolinis pasirengęs, kad už jo talką būsimame pasaulio persidalinime jam būtų dvigubai atlyginta.

Kas sako, kad Mussoliniui užteks Ethiopijos, tas labai klysta.

KODEL NEĮVYKO ARGENTINOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Kaip dabar mes, Kanados lietuviai, rengiames pre Kanados Lietuvių Kongreso, taip rengėsi prie savo kongreso draugai argentiniečiai. Bet draugams argentiniečiams užbėgo už akių lietuviški fašistai su Argentinos reakcionieriais. "Dabartis," argentinos lietuvių laikraštis, rašo:

"Vos tik pasklydus žiniai apie šaukiamą Argentinos Lietuvių Organizacijų Suvažiavimą ne tik organizacijos, bet ir pavieniai asmenys atkreipė domę, ypatingai į tai, kad į suvažiavimą buvo kviečiamos visos lietuvių organizacijos, nežiūrint į jų pažiūrų skirtumą. Dauguma organizacijų ir pavienių asmenų, kuriems tikrenybėj rūpi apgynimas Lietuvos demokratinių laisvių, kova prieš karą ir fašizmą, Argentinos lietuvių kolonijos vienybė, jos sustiprinimas ir bendras kultūrinis bei visuomeninis darbas, labai teigiamai atsiliepė ir pasižadėjo aktyviai prie to prisidėti, bet buvo ir tokių, kurie pirmose dienose pradėjo šaukti, kad tai ruošiamas bolševikų suvažiavimas, dėliai išniekinimo Lietuvos valdžios, apšmeižimui jos atstovybės ir t.t. Tai buvo neva mūsų karštieji tautininkai ir lietuvių kolonijos reikalų gynėjai. Jie ne tik per 'P. A. Žinias' ir 'Išeivį' pliaupė, bet varė provokacinę propagandą, sakydami organizacijom nedalyvauti, grąsindami, kad tas suvažiavimas bus užpultas, viskas suareštuota ir kad jie dėsią visas pastangas neleisti suvažiavimui įvykti ir 'žeminti' kolonijos vardą. Žinoma, jų tai 'kilniai' provokacijai pritarė ir konsulas. Nors jie tankiai kalba apie kolonijos vienybę, bet kuomet vienybės klausimas prisieina nagrinėti, tai stengiasi kaip nors išprovokuoti, nes aiškiausiai mato, kad ten būtų iškelti jų 'tautiški' darbeliai, kurie neša kenksmingumą ir blėdį visai kolonijai.

"Po nekurio laiko buvo žinoma, kad suvažiavimas įvyksta balandžio 12 dieną Quilmes mieste. Čia mūsų tautininkai irgi nepraleidžia neaplankę Quilmes policijos ir 'rekomenduoja,' kad tas suvažiavimas bus bolševikų ir kad nebūtų leidžiamas. Žinoma, policijai to ir tereikėjo. Vėliau policija atsisakė išduoti leidimą ir reikalavo iš Lietuvos konsulato paliūdyjimo.

"Einame pas konsulą p. Kučinską su prašymu, kad išduotų liūdymą dėliai išgavimo iš policijos suvažiavimui leidimo.

"P. konsulas atsisako duoti motyvuodamas, kad jis mus nepažįstąs, kad ta A. L. P. P. S. yra nelegali ir kad jos tikslai yra blogi, visai pamiršdamas, kad tas suvažiavimas yra ne ALPPS, bet visų Argentinos lietuvių organizacijų ir kad šaukiamas ne kam kitam, kaip tik kolonijos klausimų aptarimui. Taigi atsisakius duoti leidimą, reikėjo suspenduoti virš minėtos dienos suvažiavimas.

"Reiškia, dėka mūsų tautiečių grupės su p Kučinsku priešakyje, turėjo būti atmesti-nesvarstomi taip svarbūs kolonijai klausimai. Pono Kučinsko manymu, yra blogi tikslai, kad šiame suvažiavime būtų svarstyta karo ir fašizmo pavojus, Argentinos lietuvių vienybė ir lietuvių spauda. P. Kučinskas mato dideliausį blogumą, kad Argentinos lietuviai stovi Lietuvos nepriklausomybės sargyboje."

Prieš tokius lietuviškų tautininkų elgėsius visos Pietų Amerikos lietuviai griežtai protestuoja. Taip pat pasisako už tęsimą kovos prieš Lietuvos fašistus, nežiūrint jų tarnų trukdymų. Kanados lietuviai, solidarizuodamies su Argentinos lietuviais, turime smerkti Argentinos tautininkų darbelius ir padidint savo kovas prieš lietuviškus fašistus, kurių palaikomi ir tokie Kučinskai, lietuvių darbininkų ir valstiečių persekiotojai užsienyje.

Suvienytas Frontas

Darbo Klasės Vienybės Kongresas

Mūsų kongresas buvo naujos taktiškos Komunistų Internacionalo orentancijos kongresu.

Tvirtai stovėdamas nepajudinamoj marksizmo-leninzmo pozicijoj, kuri buvo patvirtinta visų tarptautinio judėjimo patyrimų, o ypač Didžiosios Spalio Revoliucijos pergalės, mūsų kongresas, veikdamas gyvo marksizmo-leninizmo dvasioj, peržiūrėjo Komunistų Internacionalo taktišką liniją, kad pritaikius prie pasikeitusios pasaulinės situacijos.

Kongresas padarė griežtą tarimą, kad suvienyto fronto taktika būtų taisoma. Kongresas reikalauja, kad komunistai nepasitenkintų tik propoganda už proletariato diktatūrą ir Sovietų galią, bet kad jie aktyviai ir bolševikiškai veiktų visais vidujiniais ir užsieniniais politiniais klausmais, iškylančiais jų šalyje, kurie rišasi su darbo klasės ir tarptautinio darbininkų judėjimo reikalais. Kongresas griežtai reikalauja, kad komunistai savo taktiką remtų daug aiškesniu analizu aktualių sąlygų, atsižvelgiant į darbo klasės jėgas ir į politinį stovį plačiųjų masių. Kongresas reikalauja visiško prašalinimo sektantizmo, kuris pasireiškia komunistiniame judėjime, kadangi tas šiuo laiku sudaro didžiausią skerspainę Komunistų Partijoms pravedimui tikros masinės, tikrai bolševistinės linijos.

Mes šiandien svarstome daugelį klausimų naujoj šviesoj, imdami atydon nuo Šešto Kongreso iki dabar įvykusius situacijos pasikeitimus ir mūsų kovos pamokas, ir remdamiesi mūsų jėgų sustiprėjimu—mes svarstome vyriausiai suvienyto fronto klausimą ir kaip jį pasiūlyti socialdemokratijai, reformistinėms amatų unijoms ir kitoms masinėms organizacijoms.

Atsiras tokių galvočių, kurie tame matys nukrypimą iš mūsų pamatinės pozicijos, iš tiesios bolševistinės linijos į dešinę. Nieko jiems nepadarysi. Mano krašte, Bulgarijoj, yra sakoma, kad alkana višta visada sapnuoja apie miežius. Tegul tos politinės vištos taip mano.

Tas mūsų visai neinteresuoja. Mums svarbu, kad mūsų pačių partijos ir plačios masės po visą pasaulį teisingai suprastų, ko mes siekiam.

Mes nebūtume revoliuciniais marksistais-leninistais, vertais Markso, Engelso, Lenino ir Stalino mokiniais, jei mes netaisytume suvo linijos ir taktikos kartu su pasikeitimu situacijos ir darbininkų judėjimo.

Mes nebūtume tikrais revoliucionieriais, jei nepasimokintume iš savo ir masių patyrimų.

Mūsų kongresas—darbininkų klasės vienybės kongresas, kovos už suvienytą proletariato frontą.

Jis buvo ne tik komunistinio avangardo kongresu, bet kongresu visos tarptautinės darbo klasės, trokštančios kovingų amato unijų ir politinės vienybės.

Nors mūsų kongrese nedalyvavo atstovai nuo sacialdemokratinių ir nepartinių darbininkų, nors jame nebuvo atstovų nuo į fašistines organizacijas suvarytų darbininkų, vistiek kongresas kalbėjo ne tik už komunistus, bet ir už tuos milijonus darbininkų. Jis išreiškė mintis ir jausmus didelės darbo klasės didžiumos.

Mūsų kongresas padėjo pamatus plačiai mobilizacijai darbo jėgų prieš kapitalizmą, kokios dar niekad nebuvo klasių kovos istorijoj.

Mūsų kongresas pastatė tarptautiniam proletariatui, kaipo svarbiausią ir tuojautinę užduotį, tai suvienyjimą jo jėgų politiniai ir organizaciniai, padarymą galo tai izoliacijai, prie kurios privedė socialdemokratinė klasinio bendradarbiavimo su buržuazija linija, pritraukimą visokių darbo žmonių prie darbininkų klasės naudojant platų liaudies frontą prieš kapitalo ir reakcijos puolimą, prieš fašizmą ir karo pavojų kiekvienoj atskiroj šalyj ir tarptautinėj arenoj.

Mūsų kongresas yra kongresu kovos už palaikymą taikos, prieš imperialistinio karo pavojų. Mes iškeliame naujus kelius tai kovai.

Tai buvo kongresas visiškos vienybės tarpe pergalingo socializmo šalies, Sovietų Sąjungos, ir įvairių kapitalistinių šalių proletariato, kuris taipgi veda kovas už pasiliuosavimą.

Komunistų Internacionalo Pasaulinio Kongreso tarimai turi būti parnešti namo ir perduoti masėms, išaiškinti joms, ir naudojami kaip nurodymai masių veikimui—vienu žodžiu, turi būti padaryti milijonų darbo žmonių kūnu ir krauju! Mes norime, kad kaip prie Antro Internacionalo ir Amsterdamo Amato Unijų Federacijos afiliavę darbininkai, taip ir įvairių organizacijų, kartu su mumis diskusuotų šiuos tarimus, atneštų savo pataisymus ir darytų praktiškus pasiūlymus; mes norime, kad jie kartu su mumis apsvarstytų, kaip šiuos tarimus pravesti gyveniman, veikiant ranka rankon.

Reikia visur paakstinti vietos darbininkų iniciatyvą, žemesnių Komunistų Partijų organizacijų parodytą iniciatyvą, ir bendrai visą darbininkišką judėjimą, pravedant į gyvenimą šiuos tarimus.—**Dimitrovas** (Suvienytas Frontas Prieš Fašizmą ir Karą).

DIONNE PENKIAGIMĖS UŽDIRBO $300,000

Callander, Ont., Geg. 23. — Geg. 28 dieną Dionne penkiagimėms sukaks dvieji metai. Apskaičiuojama, kad per šiuos du metu jos "uždirbo" iki $300,000. $30,000 kainavo jų auginimas. Jų pragyvenimui išleidžiama po $1,000 į mėnesį.

Kanados Lietuvių Kongreso Reikalu

Kaip jau teko skaityti "Darbininkų Žodyje" keleto draugijų bei asmenų atsišaukimus už būtiną sušaukimą Kanados Lietuvių Kongreso, tai ir aš savo nuomonę pareiškiu:

Broliai ir seserys! Mes dauguma palikome Lietuvoje savo brolius, seseris, tėvus ir žmonas todel, kad nepajėgėme pakęsti išnaudojimo priespaudos ir gal tik dalelei prisiėjo bėgti nuo gręsiančio kalėjimo bei pavojaus praradimo gyvybės už darbus, nešančius liaudžiai gerovę. Mes tuomet nesistengėme susivienyti su tais, kurie jau žuvo kovose arba kankinami fašistinėse bastilijose, ar kuriems dabar gręsia kiekvienoj minutėj papulti, bet jie, drąsūs karžygiai, nenusigąsta, eina liaudies priešakyje ir ją veda į kovą prieš tuos žmogžudžius-vagis, kurie 1926 m. gruodžio 17 d. paskandino darbininkų vadus kraujuose ir užgniaužė paskutinius liaudies laisvės likučius. Jie iki šiai dienai iš darbininkų ir valstiečių plėšia paskutinį duonos kasnį įvairių mokesčių ir pabaudų pavidale, o paskiau už tuos pinigus perkasi sau ir savo giminėms vilas, dvarus bei statosi brangius namus, o liaudžiai neduoda galios nė žodį ištarti.

Mes turime būtinai visi Kanados lietuviai išrinkti atstovus ir duoti jiems nurodymus. O ten, kur bus nustatyta suvažiuoti, suvažiavę išgvildens visus duotus mūsų nurodymus; kurie bus geriausi, nuspręsim vykdyti gyveniman. Tokiu būdu padėsime tiems vergijoj esantiems karžygiams materialiai ir moraliai, kurie krašte atstatys laisvę visiems piliečiams lygiu teisėtu balsavimu išrinkti atstovaujančią vadovybę, o nuvers žmogžudžių kliką.

Mano nuomonė taipgi kongresui šaukti patogiausia vieta Montreale ir laikas nuo 1 iki 15 rugpiūčio. Taip pat labai svarbu yra atrasti būdus, kaip tampriu ryšiu Kanados lietuvius sujungti su visais Kanados darbininkais, kurie būdi, kad ir čionai darbininkų klasė nepadarytų tą klaidą duodama įsigalėti fašizmui Kanadoj, kaip kad įsigalėjo Europos kraštuos, tai vis delto, kad darbininkų klasė padarė klaidą, o ta klaida darbo masėms neapskaitliuojamai žalinga.

Šiaurės Kanados Lietuvis

DARBININKO AKIM ŽIŪRINT

"Tsana ežeras visuomet buvo britišku ir pasiliks britišku," gieda Londono spauda. Bet Popolo d'Italia jai atkerta: "Tsana yra ethiopiškas ežeras. Jis dabar Italijos kariuomenės rankose. Ir nėra pasaulyje tokios jėgos, kuri jį atimtų iš jos. Nilo šaltiniai mūsų rankose. Sudano ir Nilo slėnio Egypte derlingumas priklausys nuo mūsų."

"Britanija dar tebekontroliuoja Suezo kanalą ir britiški laivai gali sutrukdyti Italijos susisiekimą laivais su jos kolonijomis rytinėj Afrikoj," sako Britanija. "Gi į šiaurę ir į pietus nuo Asab, Raudonųjų jūrų pakraščiu, Italija pasistatė visą eilę fortų. Kanuolės šiuose fortuose jau įrengtos. Nuo dabar Italija kontroliuos pasaulinį kelią į Indiją ir į Tolymuosius Rytus. Pasauliui apsimokės palaikyti gerus santykius su fašizmo Duce," atkerta Italijos diplomatai Genevoj.

"Šalin rankas nuo Egypto," šaukia Baldwinas, Britanijos ministeris pirmininkas. Tas niekis, sako Italija. "Nereiks nei metų laiko, kuomet Italijos instruktoriai mokins ethiopus ir pavers juos į moderniškus Romos civilizacijos pionierius."

Taip kalbasi imperialistai. Tokios kalbos eina ne tik tarp Anglijos ir Italijos imperializmo. Jos skamba po visą kapitalistinį pasaulį, kurioms pritaria ginklų žvangėjimas. Karo pavojus nuolatos auga.

* * * * *

Lietuvos fašistai paskelbė seimo rinkimus. Bet tie rinkimai bus tokie, kokie buvo Vokietijoj paskelbti per Hitlerį. Žmonės galės balsuoti, bet negalės statyti kandidatų.

Lietuvos fašistai klysta, jei jie mano, kad jau ant tiek lietuvius sumulkino, kad jie nepažintų šio manevro, kad sumažinti Lietuvos liaudies reikalavimus paskelbti laisvus seimo rinkimus.

Mes turim jiems atsakyti pasekmingais lietuvių kongresais. Visą energiją prisirengimui prie Kanados Lietuvių Kongreso!

* * * * *

Atrodo, kad dabar dešinieji socialistai užmiršo apie komunistus. Visos jų atakos atsuktos prieš tuos socialistus kurie stoja už suvienytą frontą su komunistais. Veikiausiai jie mano, kad šiuos socialistus lengviau atitraukti nuo suvienyto fronto.

Kas dar pažymėtina, kad ir lietuvių tarpe tas pats pasireiškia. Pavyzdžiui dabar nekurie SLA Toronto kuopos nariai visas atakas taiko tiems kuopos nariams, kurie dalyvauja suvienytame fronte ir prisideda prie auklėjimo vienybės tarpe Toronto lietuvių.

Tie lietuviai turi pagalvoti ir pasistatyti klausimą, kieno reikalus jie gina taip darydami.

* * * * *

Darbininkų vienybės auklėjimas reikalauja didelio kantrumo ir iš revoliucinių darbininkų pusės. Nereikia karščiuotis girdint kitokių pažiūrų darbininkus ne taip kalbant, kaip revoliucionieriai kalba. Nereikia norėti, kad nebūtų skirtumo. Suvienytas frontas juk tik pradžia dėrinimo įsitikinimų.

* * * * *

Nereikia taip šaltai atsinešti ir linkui religinių darbininkų, kaip kai kurie atsineša, ypatingai tie, kurie mažiau turi patyrimo revoliuciniame darbe. Romos agentūros sekėjais ir kitokiais vardais vadinimas religinių darbininkų nepataisys. O tas reiškia, kad nebus naudos darbo klasei iš to. Reikia į juos kalbėti tokia kalba, kuri juos kreiptų linkui darbo žmonių judėjimo. Nereikia manyti, kad jei religinis darbininkas, tai ir remia fašizmą. Pavasarininkų ir ateitininkų dalyvavimas Lietuvos valstiečių streike parodo, kad ir religiniai darbininkai kovoja.

* * * * *

Visos progresyvės jėgos turi dabar taip veikti, kad iš to būtų nauda darbo žmonėms. Netikęs pasielgimas su religiniais ar kitokiais darbininkais nustums juos į priešų rankas. Priešai juos panaudos dar didesnei vergijai užkrauti.

J. Paukštis

STATYS DAR DIDESNĮ DIRIŽABLĮ IR UŽ HINDENBURGĄ

Friendrichchaven, Vokietija. —Čia pradėtas statyti kitas dirižablis (zeppelin), kuris bus daug didesnis ir už Hindenburgą, kuris skraido skersai Atlanto vandenyną.

Naujas dirižablis būsiąs tokio ilgio, kaip Anglijos laivas Qneen Mary. Galėsiąs vežti 80 keleivių ir padaryti po 100 mylių į valandą.

Ispanija Artinas Prie Revoliucijos

Liberalų ir darbininkų jėgos, kurios penki metai atgal įsteigė Ispanijoj demokratinę respubliką, jos ir vėl įsėdo į drebantį galios balną, pasirįžusiai atydžiai taiko savo revoliucinę programą iki galo. Darbininkų sujungtų jėgų trusto kelias veda į antrą Sovietų valstybę Europoj,—taip reportuoja L. Ziffren Amerikos buržuazijai.

Amžiaus senumo kova tarp kairiųjų (darbininkų ir liberalų) ir dešiniųjų (monarchistų, klerikalų ir turtingų žemvaldžių) pasiliks nenutraukiama Ispanijoj. Du liogeriai, nesukompromituojami savo ambicijose, tvirtina neatmainomą pavojų civilinio karo. Politika Ispanijoj didelė užėmimo vieta. Ji persisunkus per visas profesijas ypatingai paskutiniu laiku. Jėgon traukiantis, sentimentalinis, karštakraujis ispanas išrodo negalės surasti kito išėjimo **ir jis** traukia link revoliucijos. Per penkis metus respublikonų rėžimas pergyveno keturias revoliucijas. 1931 metais kairieji nuvertė monarchiją be kraujo praliejimo. Jie su pralaimėjimu 1933 metais buvo atsodinti atgal, kuomet dešinieji nušlavė rinkimų tvarką. Bet klerikaliniai elementai nepajėgė išpildyti būtinų prižadėjimų, aprubežiavo politines ambicijas sulaikydami jas nuo biudžeto; laikymąsį konstitucininių garantijų suspendavo dviems metams; griebėsi kietos spaudos cenzūros, su kuria manė nutildyti publikos opiniją, ir darbininkų bado algų panaikinimą tuluos agrikultūros rajonuos. To rezultatai: kairieji 1936 metais vasario mėn. sugrįžo atgal į galią. Bet šiuo metu respublikonai ir darbininkai nusprendė realizuoti savo revoliucinius planus iki paskutiniai raidei.

Antras apsireiškiąs respublikos apsidrūtinimas, tai nesenai buvusieji rinkimai. Juose rojalistai buvo veikliai atsidavę sugrąžinimui karaliaus Alfonso į sostą. Pervirš pasitikėjimas ir permatymas tikrovės, jiems vaidinosi gražinimu sostan Bourbonų. Bet kairiųjų triumfas susprogdino tą melų burbulą. Respubliškoniška valdžia dabar **respublikonizuoja** visus valdžios departamentus, įskaitant ginkluotas jėgas ir diplomatinį korpusą. Nuspręsta rojalistus visiškai atstumti nuo saugumo rakto, jei dar visiškai negalima juos prašalinti iš visų valdiškų vietų.

Kairysis sparnas Ispanijos politikų savyje talpina kairiuosius respublikonus, socialistus, komunistus ir anarchosindikalistus, sutveriantys žinomą rinkimuos antifašistinį, antiklerikalinį antimonarchistinį Liaudies Frontą. Socialistai ir respublikonai įsteigė respubliką 1931 metais, bet jie buvo suskaldę savo jėgas 1933 metais. O šiais metais suvienytas frontas išplėtotas įeinant į jį komunistams ir anarchistams. Konservativai kaltina primesdami, būk tai darbininkų jėgos Ispanijoj yra Maskvos apmokamos, ir būk tai jos slapti agentai per daugelį metų buvo paplitę po visą šalį. Susiformavimas Liaudies Fronto privedė buržuazines grupes jungtis prie kitų partijų, kurių politika veda prie visuotino sugriuvimo.

Revoliuciniai Socialistai

Ispanijos socialistų Partija suorganizuota ant aštrios disciplinos, po pertikrinančia direkcija F. Largo Caballero, buvusio tinkoriaus, ji tapo pirma revoliucinė socialistų organizacija istorijoj. Partijoj esantieji vidutiniai socialistai, silpninimo elementai, priešinasi revoliucijai; reiškia priešinasi lygio nusvėrimui į revoliucinius žingsnius ir žengimą į proletariato diktatūrą, bet pasekėjai melynakio Caballero juos laiko prie to savo ranka. Socialistų revoliucinė tendencija lygiai stebina komunistus ir anarchistus. Ispanijos socialistai iki šiam laikui jau toli atsiskyrė nuo savo kolegų esančių Belgijoj ir Holandijoj, kurie skaitosi daugiau negu socialdemokratais, Francijoj Antrasis Internacionalas taipgi toli atsilikęs su reikalavimais. Ispanijos socialistai semia ir išplaukia jų pamatinės jėgos iš Generalės Darbininkų Unijos, kurią jie kontroliuoja. Nacionalė organizacija susideda iš daugelio darbininkų unijų su Largo Caballero generaliu sekretorium priešakyje. Julian Besteiro, vidutinis socialistas, yra prezidentu, bet Caballero padaro į jį stiprią įtaką likti revoliucinės partijos šalininku. Ispanijos socialistams nepatinka Anglijos Darbiečiai, nes jie neturi valdžioje ekonominio plano. O pirmųjų pasimojimai yra nacionalizuoti žemę, gelžkelius, bankus, stambiąją industriją ir įsteigti proletarinę diktatūrą. Partija buvo

(Pabaiga 4-tam puslapyj)

Sveikatos Skyrius

Dr. J. J. Kaškiaučius, 48—2nd Ave., Newark, N. J., U. S. A.

Labai Prakaituoja

Drauge gydytojau, prašau ir man duoti patarimą per "Darbininkų Žodį."

Jau kiek metų, mane prakaitas labai muša, ir man labai šilta. Man ir Lietuvoj taip pat būdavo šilta. Ar aš dirbu sunkų darbą ar lengvą, ar nedirbu, ar sėdžiu prie stalo valgyt,—vis reikia burną apsišluostyt. Ir mano kūnas šlapias ar vasarą ar žiemą, vis vienodai.

Gydytojas sakė, kad mano oda yra labai reta, ir pro tas skylutes eina oran visas drėgnumas. Ar čia gali nuo to būti, ar čia yra kokios kūno dalies nesveikumas. Bet aš nesveikumo nesijaučiu. Mano prakaitas nėra pavojingas, nesmirda. Mazgojuos vieną kartą per sąvaitę. Kai pradedu mazgotis, tai vanduo yra labai nešvarus.

Esu nevedęs, 5 pėdų 6 colių, 165 svarų.

Atsakymas

Toks didelis prakaitavimas, be abejo, reiškia kokį organizmo trūkumą. Gydytojas Jums aiškino, girdi—Jums reta oda. Tai pasaka. Kad Jums oda nėra normali, neveikia normaliai, tai apsilpsta ir atsisako gerai veikti, jei nevartoji atatinkamo **gyvo maisto,** su visa gausa **vitaminų ir mineralų.** Vadinas, visų dažniausia pati pamatinė pleiskanų priežastis yra netikęs maistas.

Jums gydytojas patarė plaukus trumpus nešiot ir da davė kokių vaistų trinti. Žinoma, galite trinti, bet tai mažai ką padės—savaime. Taip gi tie trumpi plaukai—nieko nereiškia.

Pasilieka maistas. Tai Jūs, Drauge, visų labiausia ir žiūrėkite maisto, kad jis Jums būtų gyvas, nesudarkytas. Daugiau žalių, nevirtų daržovių ir vaisių, bet galima ir džiovintų ir konservuotų. Vietoj daržovių sriubos ar taip kokios sriubos vely žalias vartokite daržoves. Visokių pieniškų, kiaušinių, šviežios mėsos, juodos duonos. **Vitamino G,** gero plaukams, odai ir daug kam, turi javiniai grudai,—kviečiai, rugiai, miežiai, avižos, kukuruzai, ryžai,—ypač tų grudų diegeliai; taip gi bravaro mielės— **brewers yeast** ir kiaušiniai. Po mažiau turi tulos daržovės ir vaisiai.

Ne tik iš maisto,—vitaminų dadėkite ir iš **žuvų aliejaus (vitaminai A ir D), džiovintų mielių (vitaminai B ir G), kviečių (vitaminai A, B, ir G).** Imkite ir **iodo tinktūros** po lašą kas pora dienų, visą gyvenimą. **Thyroid gland, ¼ gr., 100 tablets,** po vieną prieš valgį, ilga laiką.

Kas vakaras, prieš gult einant, lengvai suvilgykite galvos odą su **žuvų aliejum.** Galvą galite mazgoti kas antra diena arba ir kas diena. Nusimazgoję, galvą suvilgykite **borakso skiediniu:** šaukštukas borakso į puoduką šilto vandens.

LITERATŪRA IR MENAS

olet-Aras

Draugams

Drauge, neverk, nors ašaros ir byra!
Veltui raudot be naudos praleistos dienos;
Nebeužgaus svajonių garsi lyra—
Nebeužgirst garsų nutilusios dainos.

Šiandien gyvenimas mums jėgą duoda,
Kurią ne verksmui—darbui turime naudot!
Drąsiai atakon, tramdyt siaubūną juodą,
Kuris išdryso mūs gyvenimą murzot.

Taurės kartybių neišgert lig galo,
Jei netrenksi, kad šipuliais pavirstų ji.
Pirmyn link mūsų klasės idealo
Su tais, kurie žygiuoja audrų pryšakyj.

Greit sprendžiamąjį žodį tart turėsi,
Žinok, suprask su kuo ir kur tu pats esi!
Žinodamas tu priešus nugalėsi
Ir iš skriaudų ir skurdo išeitį rasi.

Šiandien mus apsupa tvankus mešlynas,
Kasdien smarkyn jis dvokia nuodingais gazais.
Iš jo į darbininkų šalį kyšo iltys grynos
Nor' jos sunaikint žengiančios naujais pradais.

Neverk, drauge, nors ašaros ir byra,
Veltui raudoti to, kas dingo be žinios.
Teilsisi svajonių skambi lyra,
O tu pirmyn už teises klasės skriaudžiamos.

Svyrūnėlis

Niagaros Krioklys

Su didele jėga Niagara putoja,
Granitinę uolą laužia jos srovė.
Pusantro šimto pėdų žemyn puola
Ir traukia praeivio akis į save.

Kaip kristolas tyrūs lašeliai vandens
Audroje grumtinių į aukštį tetrykšta,
Kai svoriu ir jėga ant kieto akmens
Įniršusi puola ir rūke išnyksta.

Kas srovę galingą norėtų užstoti
Ir jėgas savąsias su ja išbandyt,
Iš to visi žmonės pradėtų kvatoti
Ir pusgalviu imtų greitai jį vadint.

Taip pat jei norėtų marksizmo įdėją
Fašizmu ir ginklu pasaulyj naikint,
Kuri milijonus žmonių sužavėjo—
Tokį dar kvailesniu turėtų pramint.

Jei kas nesupranta žmonių tų narsos
Ir pančiais jų dvasią rakinti norėtų,
Toks žmogus jau yra tikrai be galvos
Ir tokias svajones tik mirdams pradėtų.

Kaip vardas Niagaros per amžius nežus,
Bus geografijos lapuos padėtas;
Taip kovos klasinės istorijoj bus
Kovotojų krauju visur atžymėtos.

buvos Petras

Bedarbis

Nuo ryto lig vakaro vartuos dirbtuvės,
Sušalęs, išalkęs, tarytum elgėta,
Akimis maldaudams raštinės link žiūri
Tikėdams, kad sykį gaus darbą žadėtą.

Paniūrusios akys vis darbdavį seka
Ir mintimis džiaugias, kad teks jau pakliūti,
Už duonos šmotelį sveikatą parduoti,
Nors tenka nuo ryto lig vakaro būti.

Greit bėga tos dienos, viena paskui kitą,
O šaltasai vėjas sniegus vis nešioja
Ir beria bedarbiui juos tiesiai į veidą,
Gi darbdavis niekad ranka nesumoja.

Kišenė jau tuščia—nei vieno skatiko,
Bakužė sulūžus, žmona sirguliuoja;
Pro išmuštus langus, skurliais užkamšytus,
Jon vėjas vis veržias, palangėm dejuoja.

Vaikučiai išalkę nerimsta ir klykia:
Tėveli! Duonytės! Mes norime valgyt!
O tėvui bežiūrint į alkanus vaikus,
Jau ašaros jo skruostus pradeda vilgyt.

. Šutas

Neieškau Garbės

ieškau garbės aš pasauly,
trokštu aš būti turtingu;
laimė manęs nevilioja,—
ir be to jaučiuos laimingu.

kie tat jūs siekiai-troškimai,
slėpti gelmėj jausmų tavo?—
klausit gal mane ne vienas.—
kias mintis širdis pagavo?

kie jus darbai paviliojo,
gero žadi tu žmonijai?
jau išėjimo neieškai
sunkios alginės vergijos?

Štai mano kilnieji troškimai,
Ką randa sieloje sau vietą:
Kovoti prieš turčių mašiną,
Ir mažinti vargą mūs kietą.

Aš noriu del labo mūs klasės
Dirvonus plačius iškedenti,
Praplatint takus iš vergijos
Ir niekad darbe nepasenti.

Nors spaudžia vargai begaliniai,
Vistiek aš jiem nepasiduosiu;
Širdis kol plaks mano krutinėj,
Prieš skurdą ir badą kovosiu.

Nors tektų ir kristi ant tako,
Nuo smūgių aštrių nukentėti,
Bet nesitrauksiu iš atakos,
O tęsiu, kol bus mūs laimėta.

DARBAS PRADĖTAS, DAUGIAU PASIRYŽIMO

Pradedant leisti prie Darbininkų Žodžio lapelį "Literatūra Ir Menas" omenyje turėta lavinimosi tikslai, tų darbininkų, kurie turi gabumų ir noro lavintis literatūrinėje srytyje. To vedami torontiečiai susiorganizavo į Liet. Prolet. Rašytojų Ratelį ir kvietė kitus draugus kanadiečius imtis to darbo ir stoti draug lavintis ir likti virš minėto lapelio bendradarbiais. Jų tikslas buvo ir lieka lavinimosi tikslas.

Dabar, kada praslinko daugiau kaip trys mėnesiai nuo pradžios užsibrėžtojo darbo, laikas peržvelgti jo atliktieji darbai ir jų vaisiai. Tiesa, labai būtų smagu peržvelgti, jei per tuos tris mėnesius būtų buvę galima atsiekti daugiau ir patenkinantesnių davinių, bet žinant, kad apart vieno kito apsileidimo, daugumoje rašantieji draugai apsikrovę įvairiais darbų-darbeliais ir literatūriniam lavinimuisi paskiria tik pripuolamąjį laiką, tai ir iš esamojo atlikto darbo galima pastebėti šioks toks pasistumėjimas pirmyn. Turint omenyj pirmuosius žingsnius, reikia tarti, kad apart tų visų kliučių, buvo ir apsileidimo arba nepaisimo iš draugų pusės. Viena, pačiame lapelyje daugumoje bendradarbiauja tie patys draugai, kurie gyvena Toronte ir , bent iki šiam laikui, kaip montrealiečiai, taip ir kitų vietų draugai, veik nieko neprasitarė. Kodel ir prie ko galima priskirti toks draugų tylėjimas? Kurgi dingo su savais bandymais kitų vietų draugai? Argi jau taip nebūtų norinčių ir galinčių dirbti šioje srytyje draugų? Ne, jų yra. Jų yra Montreale, jų yra Sudburyje ir kitur. Žinant tuos draugus ir net jų pačių išsireiškimus imant domėn, liūdna darosi, kad per tris mėnesius neprisirengta nei vienu žodeliu prasitarti. O gal tie draugai kuria didelius ir labai vertingus kūrinius, kuriais vėliau mano visus nustebinti? Daleiskim ir tai, tai vis galėjo ir ką trumpesnio L. ir M. lapelin prisiųsti, nes maži dalykėliai sukurti yra lengviau, kaip dideli. Laikas, draugai, tas nejvertinimo klaidos jau pradėti taisyti.

Toliau pažiūrėjus į virš minėtą lapelį ir jame tilpusius ir telpančius dalykėlius, kaip eilėraščius, taip apysakėles, irgi matyti tik pripuolamojo darbo vaisiai. Jei jie nors ir tų pačių autorių būtų buvę rašyti, bet tik atydžiau, gilesniai pažvelgti —jie nebūtų tokie, kokiais jie šiandien yra. Imkim kad ir temas, kurios imamos, daugiausia, iš praeities gyvenimo Lietuvoje, ar šiaip kokių pergyventų svajonių aprašymų. Tiesa, pradedant rašinėti yra lengviausia, bet tokius dalykėlius tveriant labai greit galima nukrypti nuo idėjinio kelio. Viena, dauguma draugų gyvendami Lietuvoje mažai arba ir visai nepažinojo marksizmo ir savo klasės reikalų ir nebuvo tiek susirišę su darbininkų klasės reikalais, kiek šiandien jie yra. Antra, tų laikų apysakėlės ar šiaip kūrinėliai neturi tokios didelės vertės, nes daug kas nuo tų laikų yra pasikeitę pasenę. (nesakau, kad tai neturėtų vertės). Šiandien nors ir tie patys žmonės, bet jau kitaip galvoja, kitaip kalba. Argi mes dar nesuspėjome susipažinti su Kanados darbininkų gyvenimu? Mums visiems ar bent daugumoje teko matyti ir ragauti " aukso šalies" ragaišių. Nevienas trankėmes prekiniais trankiniais skersai ir išilgai kraštą. Nevienas buvome tvankiose kasyklose, karštose liejyklose ir šiaip įvairiose dirbtuvėse. Kodel gi mes nebandome imti tų temų, kurios rištų tas mūsų apysakaites skaitančiuosius su tų darbininkų vargais, skriaudomis, jų išstojimais-streikais ir t.t. Kiekvienas draugas supranta ir mato vyraujančių partijų melus, suktybes ir pažadus, kurie nueina su pirmu į vyriausybės kėdę įsisėdimu. Mūsų pareiga tai viskas užfiksuoti ir perduoti skaitytojams. Jaučiame galingus SSSR darbininkų statybos šuolius, energiją, jų ekonominių sąlygų gėrėjimą ir kapitalistinio pasaulio kalenimą dantimis, ginklavinimąsį ir rengimąsį karui prieš tuos naujo pasaulio kurėjus. Kodel mes tai nepagalvojam, kaip tuos visus jų milžiniškus žygius nors dalinai iškėlus ir parodžius skaitantiems darbininkams. Laikas būtų pakeisti mūsų kūrybinis tonas ir temos. Vietoj sausų agitacijinių ašarų, vargų, parazitų, kovų ir kitų nudėvėtų žodžių panaudoti tikri gyvenimo kovų sutverti realistiniai žodžiai ir vaizdai. Vietoj nublukusių svajonių ir dingusio fantastinio gyvenimo temų imti temas iš darbininkų kovų, jų laimėjimų ir t.t.

Taip ar kitaip tariant, rašantieji draugai jau turėjo laiko pagalvoti apie naujas formas, naujus bandymus; jei tai neatlikta, laikas imtis dabar, nes geriau nors ir vėliau, kaip niekados.

Šiaip "Literatūros ir Meno" lapelio išleidimas geras ir sveikintinas reiškinys, kad jis augtų ir plėtotus duodamas galimybę vystyti draugams savo gabumus ir likti darbininkų klasės rašytojais.

P. A.

Miškų Darbininkas

Šiaurinė Ontario

Akmens ir apgriuvę kalnai,
Pelkės, krūmai ir grioviai;
Girdėtis šniokštimas vandens,
Ką krinta nuo kalnų akmens.

Toliau, ten už griovių, kalnų
Puikiausios platybės klonių
Bežiūrint žavėja akis—
Tai Šiaurinė Ontario vis.

Šalis čia turtinga viskuo,
Pavasaris arba ruduo
Ar vasaros karšta diena—
Paukštelių netilsta daina,

Kai vasaros karšti orai—
Čia sulekia turčių būriai
Ir skęsta dienomis žieduos,
O naktis praleidžia puotos!

Gi dirbančios minios žmonių,
Ką vargsta del ponų, ponių,
Neturi liuosos valandos
Gerėtis grožybe gamtos.

Jie dirba dienas ir naktis,
Ir skurdo visuomet angis
Juos gėlęs niekad nenustoja
Šaly šioj grožiu turtingoje.

Bet laikas kitės kai kada,
Gaus teisę gerėtis gamta,
Sodybas savas čia statys—
Kai šalį šią patys valdys.

Neveila

Naktigone

Per dieną paskui žagrę besekiodamas Petras tiek privargo, tiek išsisėmė jo energija, kad sulaukęs vakaro nemanė daugiau nieko, kaip apie miegą. Po vakarienei buvo beeinąs gulti, atsilsėti tokiai karštai dienai praėjus, bet pasišaukė jį šeimininkas ir įsakė jam joti į naktigonę arklius.

Petrą lyg ugnis apėmė pyktis, jis pradėjo aiškinti šeimininkui sunkų karštoj dienoj darbą prie žagrės, bet griežtai užsispyręs šeimininkas nekreipė domės į savo tarno aiškinimus ir išvarė jį ir arklius į pievą.

Raudona saulės pašvaistė lyg po gaisrui šmėksojo vakarų pusėj. Petras, susijungęs į virtinę arklius, liūdnas jojo į pievą. Perjojęs per snaudžiantį beržynėlį, pasuko linkui ežero į skaniu kvapu pripildytą pievą. Įjojęs į ją, susipančiojo arklius, prisirinko sudžiūvusių pernykščių nuo ežero kranto siuklių, pasiklojo juos ant tiršta rasa apgultos pievos, atsigulė ir, traukdamas "bankrutką," žiūrėjo į raudoną, kaip ugnis, tekantį mėnulį. Arkliai parpdami pešė rasotą žolę.

Vakaruose užgeso randona saulės pašvaistė. Gūdi ramuma plačiais savo sparnais apglėbė žaliąjį beržynėlį ir tamsų ežero paviršių; raudonų dobilų laukas miegojo, tartum nekvėpuodamas. Už kalnelio, lyg po žeme, griežlė traukė savo nudėvėtą dainą: grieš, grieš, grieš.

Petras sėdėjo ant sutrešusių sausų žolių, dabojo arklius ir mąstė apie be jokio saiko užsispyrusį savo šeimininką. Juo daugiau apie jį mąstė tuo tankiau pas jį kilo vienas ir tas pats klausimas: koks skirtumas tarp tarno ir šeimininko. Ar pas jį kitoki jausmai širdyje, negu pas tarną? Ar kitokias galimybes jis turi gyventi, kaip tarnas?

Slinko mintys it kokie tamsūs debesiai per erdvę. Vienos buvo tokios galingos, tokios akstinančios, kad pagimdydavo jo širdyje pyktį. Tada ašarotomis akimis žiūrėdavo į tolį ir sugniaužęs kamštį pats sau pro dantis murmėjo: Koks man gyvenimas, dirbančiam už du šimtu litų per kiaurus metus? Dirbi, kaip jautis, tokioj karštoj dienoj, keturiolika valandų, gi nakčiai atėjus, neduoda ramiai pasilsėt. Suk galas jį ir jo tuos arklius!

Ir nepajuto, kaip sunkus darbo nuvargintas kūnas, neišlaikęs galvos lygsvaros, atsigulė ant šiukšlių, gi saldus, kaip medus, miegas sulipino blakstienas. Nieko nesapnuodamas, jis per plačiai atvirą burną ir nosį traukė gryną orą į plaučius.

Užtekėjo maža raudona žvaigždutė. Tuojau ežero nendrėse pradėjo savo jausmingą raudą pilka maža paukštelė—balų liulynė. Nuo nendrės ant nendrės šokinėdama, čiulbėjo ir suokė, tartum guosdamos giliu nakties ramumu. Kartais nuo dobilų lauko atplaukęs vėjelis sujudina ežere augančias nendres ir išgązdina naktinę giesmininkę.

Petras miegojo. Vieni arkliai ėdė žolę, kiti voliodamiesi po rasotą pievą kasėsi nugaras.

Už kalnelio kaime sulojo šuo, pokštelėjo iš šautuvo šūvis, o jo aidas aidėjo link snaudžiančio beržynėlio ir, atsimušęs į jį, šionkšdamas slinko per dobilus linkui ežero ir nyko. Nakties giesmininkė nustojo giedojus, arkliai, pakėlę galvas aukštyn, dairėsi į visas puses, lyg laukdami nelaimės.

Ne po ilgam, per rasotus dobilus atslinko juodai apsirengęs žmogus, priėjęs prie arklių išsirinko du geriausius, susijungė virve ir užsisėdęs palėngva nujojo. Likusieji nerimavo ir dairydamiesi parpė per plačias atviras šnerves, lyg norėdami prižadinti Petrą ir pranešti jam apie įvykusią vagystę.

Rytuose švito, vyturėlis, pakilęs į arą ir plasnodamas savo lengvais sparneliai, giedojo. Švelnus ir gaivingas ryto vėjelis, pabudęs iš gilaus miego, skubėdamas krėtė nuo dobilų kristolinę rasą, bučiavo atsigavusį nuo saldaus miego baltą Petro veidą ir judino ramų ežero paviršių.

Staiga nutruko gilus ryto ramumas, kuomet lyg garsus balsas atsimušė į miegančio Petro ausis, nutraukdamas jam gilų ryto miegą. Jis, galvą pakėlęs aukštyn nuo sutrešusių siuklių, pamatė priešais įtužusį savo šeimininką. Nesijaudindamas atsistojo ir buvo beeinąs susirinkti arklius ir joti namo, bet nustebęs sustojo. Niekur nesimatė dviejų pačių geriausių arklių.

Šeimininkas, stovėdamas netoli Petro, per plačiai atidarytą burną leido perkūnus, velnius, ir rupūžes, ir grąsino jam išvijimu. Jo stiprus balsas skleidėsi po pievas ir ežerą.

Petras stovėjo ir klausė jo širdin stringančių karčių šeimininko žodžių. Jo mieguistas veidas prieš raudoną saulę atrodė nublankęs ir piktas, akys degė kerštu, širdis smarkiai plakė. Neiškentęs niekinančio plūdimo, drebančiu balsu atkirto: Trauk galas tave ir tavo arklius.

Po kelių sąvaičių laiko Petras sėdėjo kaltinamųjų suole.

Teisėjas, išklausęs kaltintoją ir "kaltinamąjį," priteisė Petrui du mėnesius kalėjimo už įžeidimą šeimininko ir atlyginti šeimininkui už pražudytus arklius.

Pasibaigus teismui, du uniformuoti sargai paėmė Petrą ir nuvedė į kalėjimą atlikti uždėtą bausmę. Šeimininkas nuėjęs į traktierių paėmė "šilumos" ir leidosi per aplūžusias priemiesčio bakužės ieškodams kito berno, kuris būtų nuolankesnis už Petrą.

Šeimyna Seniau, Dabar Ir Ateityje

V. KAPSUKAS

(Tąsa)

BAUDŽIAVOS GADYNĖ

Baudžiavos gadynėj juo daugiau vaikų turi baudžiauninkas, juo daugiau darbininkų; delto tuomet ponai, kunigai ir bažnyčia da paturėjo vedimą. Į vienuolynus traukė ypatingai tuos, kurie turto turėjo. Negalima buvo tuomet baudžiaun i n k u i laisvai vesti: ponas jiems tankiai pačią ar vyrą skirdavo. Jis taip-pat galėjo perskirt porą. sau pasiimti baudžiauninko dukterį. Seniau jam priklausė dargi pirmoji naktis. Lotiniškai vadinosi ta teisė: "Jus prime nostis" (Pirmosios nakties teisės). Vėliau padarė galima nuo jos atsipirkti.

Zugenheim rašo, kad ypatingai saugoję tą teisę iki penkto šimtmečio pradžios Amieno vyskupai. Škotijos karalius Malkolm III leido vienuolikto šimtmečio gale pinigais atsipirkti. Bet Vokietijoj da ilgai viešpatavo: iš 1496 m. švabų vienuolyno Adelgergo archyvo matyt, kad Biortlingo baudžiauninkai galėjo tokiu būdu atsipirkti nuo pirmosios nakties: jaunikis turėjo atsinešti druskos ritinį, o jaunoji 1 svarą 7 šilingus arba patelnę tokio didumo, "kad ji galėtų į ją užpakaliu atsisėsti." Kitose vietose jaunosios atsipirkdavo sūriu ir sviestu; jo tiek turėjo būt, "kiek buvo jos užpakalio storio ir sunkumo." Katalikų Bavarijoj pirmosios nakties teisė buvo neišnykus ir devynioliktam šimtmetyj. Lenkijoj ir Lietuvoj ponai laikė pilna savo teise gėdinti kiekvieną įpuolusią jiems į akį mergaitę ar moteriškę.

Kits kito pačių viliojimas taip pat plačiai buvo išsiplatinęs. Kariuomenėj viešpatavo baisus ištvirkimas. Begaliniai karai ir marai nuolat piovė žmones, tyrais pavertė daugelį kraštų. Daugelis moterų negalėjo ištekėt; jų tūkstančiai slankiojo kartu su vyrais--klajūnais vieškeliais, gyveno giriose, kareivių liogeriuose; jų pilna buvo prieglaudose ir kelėjimuose, taip-pat paleistuvavimo namuose.

Įstatymų ir bažnyčios jau tuomet buvo pašventinta prostitucija. Jų namų buvo visuose didžiuosiuose miestuose. Pelnas iš jų ėjo miestui, ponui ar kunigams—kam tas miestas priklausė. Kaip ir visi amatininkai, prostitutės turėjo savo cechą (draugiją), savo vėliavą. Kartu su kitais cechais jos dalyvaudavo įvairiose procesijose ir šventėse. Pageidaujamos jos buvo viešnios ir kunigaikščių rūmuose. Persekiojamos buvo tiktai nepriklausančios cechui prostitutės, kurios toms amatininkėms konkurenciją darė. Kuomet karalius Vladislovas 1452 m. į Vieną ėjo, miesto valdyba nusiuntė jo pasitikti prostitucijų deputaciją, tik lengvais gazais apsidengusią. Įeidamas į Briugge, Karalius V buvo sutiktas plikų prostitucijų deputacija—ir žinoma, suminkštėjo jo širdis. Augštiesiems svečiams buvo duodamos miesto kaštu merginos. . . Paleistuvės reikalingos buvo "kad geriau būtų apsaugota šeimyna ir mergelių garbė." Panašiai teisino paleistuvių namus ir senovės Atėnuose, panašiai teisina ir dabar. Užtat suvadžiotą ir pamestą mergaitę, kuri nesitverdama savo vaisių užmuša, žiauriausia mirtim baudė.

Iš senų laikų Dievo "pamostytųjų" karalių rūmai—tai buvo didžiausio paleistuvavimo vieta. Bebelis sako: sunku pasakyt, kuriam jų pirmenybė priklausė,—šiandien tai buvo vieni rūmai, rytoj—kiti. Karalius sekė didikai, didikus—paprasti bajorai, o didžiuosiuose miestuose ir turtingieji miestiečiai. Blogiausia buvo Paryžiuij ir Vienoj, kuomet da tenai viešpatavo katalikų bažnyčia—aštuonioliktam šimtmetyje. Po vieną tuomet vaikščiojo tokių patarlių: "Reikia mylėt artimas, kaip pats save, tai yra reikia mylėt kito pati, kaip savo;" arba: "Jei pati eina į dešinę, vyras gali eiti į kairę;" "jei ji pasiima sau sargą, tai jis ieško sau draugės." Apie Paryžių neverta nė kalbėt: ten katalikų karalių ir didikų paleistuvavimas buvo gal da didesnis, negu dabar. Vienok nieks už tai jų nebarė, nieks nesvaidė į juos perkūnų, nes ir augštoji kunigija ne augščiau už juos stovėjo. Ji tik žmonėms taisė pragarą ant žemės ir rodė rojų numirus.

(Bus daugiau)

VYSKUPAI PRIEŠ NAZIŲ JUDĖJIMĄ NETHERLANDE

Amsterdam, Nethe r l a n d s, Geg. 23.—Kad sulaikyti nazių judėjimo augimą, šios šalies Romos katalikų bažnyčios viršininkai išleido laišką į katalikus, po kurio pasirašo arcivyskupas Utrecht ir keturi vyskupai. Laiškas sako:

"Mes esame įsitikinę, kad bažnyčia ir mūsų šalis sunkiai nukentės ir suteikimas viešpaties malonių pasidarys negalimu, jei ši šalis pateks į nazių rankas.

"Todel mes, jūsų sielų ganytojai, suprasdami savo atsakomybę, pareiškiame, kad visi tie, kurie materialiai rems nazių judėjimą, bus atstumti nuo sakramentu."

Kanados Lietuvių Kongreso Reikalu

Kaip jau teko skaityti "Darbininkų Žodyje" keleto draugijų bei asmenų atsišaukimus už būtiną sušaukimą Kanados Lietuvių Kongreso, tai ir aš savo nuomonę pareiškiu:

Broliai ir seserys! Mes dauguma palikome Lietuvoje savo brolius, seseris, tėvus ir žmonas todel, kad nepajėgėme pakęsti išnaudojimo priespaudos ir gal tik dalelei prisiėjo bėgti nuo gręsiančio kalėjimo bei pavojaus praradimo gyvybės už darbus, nešančius liaudžiai gerovę. Mes tuomet nesistengėme susivienyti su tais, kurie jau žuvo kovose arba kankinami fašistinėse bastilijose, ar kuriems dabar grėsia kiekvienoj minutėj papulti, bet jie, drąsūs karžygiai, nenusigąsta, eina liaudies priešakyje ir ją veda į kovą prieš tuos žmogžudžius-vagis, kurie 1926 m. gruodžio 17 d. paskandino darbininkų vadus kraujuose ir užgniaužė paskutinius liaudies laisvės likučius. Jie iki šiai dienai iš darbininkų ir valstiečių plėšia paskutinį duonos kąsnį įvairių mokesčių ir pabaudų pavidale, o paskiau už tuos pinigus perkasi sau ir savo giminėms vilas, dvarus bei statosi brangius namus, o liaudžiai neduoda galios nė žodį ištarti.

Mes turime būtinai visi Kanados lietuviai išrinkti atstovus ir duoti jiems nurodymus. O ten, kur bus nustatyta suvažiuoti, suvažiavę išgvildens visus duotus mūsų nurodymus; kurie bus geriausi, nuspręsim vykdyti gyveniman. Tokiu būdu padėsime tiems vergijoj esantiems karžygiams materialiai ir moraliai, kurie krašte atstatys laisvę visiems piliečiams lygiu teisėtu balsavimu išrinkti atstovaujančią vadovybę, o nuvers žmogžudžių kliką.

Mano nuomonė taipgi kongresui šaukti patogiausia vieta Montreale ir laikas nuo 1 iki 15 rugpiūčio. Taip pat labai svarbu yra atrasti būdus, kaip tampriu ryšiu Kanados lietuvius sujungti su visais Kanados darbininkais, kurie būdi, kad ir čionai darbininkų klasė nepadarytų tą klaidą duodama įsigalėti fašizmui Kanadoj, kaip kad įsigalėjo Europos kraštuos, tai vis delto, kad darbininkų klasė padarė klaidą, o ta klaida darbo masėms neapskaitliuojamai žalinga.

Šiaurės Kanados Lietuvis

s Skyrius

d Ave., Newark, N. J., U. S. A.

kus trumpus nešiot ir da davė kokių vaistų trinti. Žinoma, galite trinti, bet tai mažai ką padės—savaime. Taip gi tie trumpi plaukai—nieko nereiškia.

Pasilieka maistas. Tai Jūs, Drauge, visų labiausia ir žiūrėkite maisto, kad jis Jums būtų gyvas, nesudarkytas. Daugiau žalių, nevirtų daržovių ir vaisių, bet galima ir džiovintų ir konservuotų. Vietoj daržovių sriubos ar taip kokios sriubos vely žalias vartokite daržoves. Visokių pieniškų, kiaušinių, šviežios mėsos, juodos duonos. **Vitamino G,** gero plaukams, odai ir daug kam, turi javiniai grudai,—kviečiai, rugiai, miežiai, avižos, kukuruzai, ryžai,—ypač tų grudų *diegeliai;* taip gi bravaro mielės— **brewers yeast** ir kiaušiniai. *Po mažiau turi tulos* daržovės ir *vaisiai.*

Ne tik iš maisto,—vitaminų dadėkite ir iš **žuvų aliejaus (vitaminai A ir D), džiovintų mielių (vitaminai B ir G), kviečių (vitaminai A, B, ir G).** Imkite **r iodo tinktūros** po lašą kas po-ra dienų, visą gyvenimą. **Thy-roid gland, ¼ gr., 100 tablets,** po vieną prieš valgį, ilga laiką.

Kas vakaras, prieš gult ei-ant, lengvai suvilgykite galvos **dą su žuvų aliejum.** Galvą gali-e mazgoti kas antra diena arba kas diena. Nusimazgoję, gal-ą suvilgykite **borakso skiedi-iu:** šaukštukas borakso į puo-uką šilto vandens.

Lietuvoje

Ką Sako Pulkininkas Černius Apie Sovietų Sąjungą

Sovietų Sąjungoj lankėsi Latvijos, Lietuvos ir Estijos kariuomenių vadai susipažinti su padėtimi darbininkų šalyj. Lietuvos atstovybei vadovavo pulkininkas Černius.

Gegužės 5 dieną Lietuvos vyriausiojo kariuomenės štabo viršininkas pulk. Černius laikraščio "Pravda" atstovui suteikė interview, kurio metu, tarp kitko, pareiškė: "Aš įgijau tvirtą įsitikinimą, kad raudonoji armija yra galinga, gerai disciplinuota ir aprūpinta moderniškais ginklais. Ypatingo įspūdžio daro tankai, kurių didesnioji dalis gali nepaprastai greitai žygiuoti. Taip pat didelio susidomėjimo kelia plaukiantieji tankai-'amfibijos.' Sovietų Sąjungos aviacija ypatingai išsiskiria savo puikiais techniškais įrengimais. Man teko dalyvauti oro paraduose Francūzijoj, Belgijoj ir kitose Europos valstybėse, tačiau tokias dideles mases lėktuvų, kaip gegužės 1 d. Maskvoje, man tenka matyti pirmą kartą. Ypatingai puikūs kelių motorų bombanešiai, žvalgybiniai lėktuvai ir naikintuvai, kurie pasižymi lengvu vairavimu. Taip pat verta pažymėti, kad visus tuos ginklus, lėktuvus ir tankus Sovietų Sąjunga gaminasi savo krašte, nuosavose dirbtuvėse, visiškai nepriklausomai nuo kitų valstybių. Kavalerija, artilerija ir kitos kariuomenės dalys parade pradefiliavo labai gražiai ir parodė maksimumą to, ko galima iš tų kariuomenės dalių tikėtis. Visa tai rodo, kad jei Sovietų Sąjungai prireiks suduoti smūgį priešui, ginant savo šalį, tai tas smūgis bus nepaprastai skaudus. Gyventojų demonstracijų metu man ypatingai krito į akį visų dvasinis pakilimas. Liaudis reiškė savo džiaugsmą ir dėkingumą vadams ir vyriausybei. Tai didelis, aukštas entuziazmas. Už Sovietų Sąjungos pečių stovi liaudis, kuri savo vadams ir vyriausybei tiki."

Tai tokį pareiškimą duoda Lietuvos armijos viršininkas. Gal lietuvos fašistai mėgins ir Lietuvos fašistinį pulkininką apšaukti "Maskvos agentu?"

Vaikų Neprižiūrėjimas Suteikė Didelių Nuostolių

Šiomis dienomis Subačiaus valsč., Pamasnakų kaime sudegė ūkininko Užusienio tvartai. Tiriant paaiškėjo, kad tvartus padegė to paties ūkininko 4 metų sūnus.

Padaryti nuostoliai siekia per 5,000 litų. Turtas nebuvo apdraustas.

Vengdamas 6 Metų S. D. Kalėjimo, Atsisėdo Kalėti Iki Gyvos Galvos

Panevėžys.—1934 metais Panevėžio apygardos teismas nubaudė Rokiškio valsčiaus, Vanaginės kaimo gyventoją Antaną Gradecką, už 13 met. mergaitės išniekinimą, 6 metus sunkiųjų darbų kalėjimo. Tuo laiku nusikaltelis buvo rimtas ūkininkas; buvo vedęs ir taikiai šeimoje gyveno. Gavęs 6 metus s. d. kalėjimo, bylą apeliavo, o Rokiškio m. gyventojui Krasauskui už jį įnešus 5,000 litų turto laidą, buvo paleistas į laisvę. Numatydamas, kad Apeleciniuose rūmuose bylos neišlošė, pradėjo ieškoti kelių, kad išvengus bausmės. Kažkur surado į savo veido išvaizdą panašų Joną Vainauską, kuris savo vardu tik su Gradeckio fotogrofija pastarojo prašomas, Panevėžyje apgaulingai išgavo antrą pasą, kurį atidavė Gradeckiui. Tada Gradeckas savo tikrą pasą sunaikino ir pradėjo gyvenimą ir gastroles Jono Vainausko vardu.

Pėsčiomis bekeliaudamas pavargo ir aptingo, o tų priežasčių verčiamas 1935 m. papildė antrą nusikaltimą—pavogė vieno ūkininko arklį. Pajutęs, kad arklio vagystė gali išaiškinti jo pavardės tikrumą ir privesti prie tikrojo Vainausko, sumanė kitą versiją: surado tikrąjį Vainauską, kuris savo pavarde buvo jam išėmęs pasą, prikalbino eiti su juo į Latviją, kur duosiąs pelningą darbą. Neprisivedęs dar Latvijos sienos Gradeckas savo naujosios pavardės bendrininką Vainauską revolverio šūviais nužudė.

Po šios trečios operacijos Gradeckas kelis mėnesius jautėsi ramus,—jam atrodė, kad nebegręsia joki pavojai, bet vėl susidūrimas: pagal naująjį pasą Jono Vainausko vardu buvo pašauktas karinei prievolei atlikti. Čia kuopoje susitiko vieną iš kaimynų, kuris "Vainauską pradėjo vadinti tikrąja pavarde—Gradeckiu. Kilo pavojus. Kad išvengus nemalonumų, pabėgo iš kariuomenės. Kaipo dezertyras, greit buvo surastas ir perduotas Penevėžio apygardos teismo žinion, o čia už arklio pavogimą nubaustas pusantrų metų sunk. darbų kalėjimo, o už J. Vainausko nužudymą—kalėti iki gyvos galvos. Dabar Gradeckas sėdi Panevėžio sunkiųjų darbų kalėjime.

Lietuvoje Sužieduota 30,000 Paukščių

Ligi šių metų pavasario Lietuvoje buvo sužieduota apie 30,000 įvairių paukščių. Daugiausia aluminijaus žiedai ant kojų buvo užmauti šnekučiams, kuosoms, gandrams, krekždėms ir kitiems paukščiams. Šiemet numatoma sužieduoti apie 3,000—4,000 įvairių paukščių.

Atsarginius Šaukia Pakartoti Kariškąjį Mokslą

Šiame pavasaryje buvo pašaukta keletoje kariuomenės dalių išėję kareiviai atsargon pakartoti kariškąjį mokslą. Tokių atsarginių buvo pašaukta į trečiąjį artilerijos pulką.

Lenkai Terorizuoja Lietuvos Gyventojus

Lietuvos pasienyje, prie okupuotos Lietuvos krašto, daugelyje vietų valstiečių žemės dalis randasi lenkų valdomoj teritorijoj. Pereitų metų pabaigoje Adomas Kivilša iš Pavandenių kaimo, Joniškio valsčiaus, Utenos apskrities, gavęs iš lenkų sargybos leidimą nuvyko į savo žemę dirbti. Lenkų pasienio sargai jį sulaikė ir padavė policijai, kuri jį nuvarė į Švenčionis įvairiais būdais kankino iki neteko sąmonės, vėliau eteriu atgaivino. Per kankinimą reikalavo pasakyti, ar kas nesako prakalbų ragindami Vilnių atvaduoti.

Išlaikę Kilvišą apie šešis mėnesius kalėjimuose paleido. O areštavo jį primesdami jam šnipinėjimą Lietuvos naudai.

Ne kitaip pasielgia ir Lietuvos policija, kuomet darbininką ar valstietį suseka dirbant Lietuvos darbininkų klasės naudai; jie irgi mėgina primesti dirbimą svetimos valstybės naudai.

ISPANIJA ARTINAS PRIE REVOLIUCIJOS

(Atkelta iš 2-ro puslapio)

įsteigta Pablo Iglesias, evoliucijos būtinumo šalininko, buvo pastatyta pagal Anglijos Darbiečių pavyzdį, tai jos vidutiniškumas į savo eiles sutraukė labai daug liberalų. 1934 metų spalio revoliucija rodo, kad socialistai galutinai yra pasiruošę apleisti evoliuciją ir eiti į revoliuciją. Largo Caballero dažnai vadinamas "Ispanijos Leninu," o jis dabar Liaudies Fronto vadas. Bolševistinės tendencijos partijoj įsigali susitaikančiai su komunistais ir sindikalistais pirmu kart Ispanijos politinėj istorijoj. Caballero, laike politinės kompanijos, nepertraukia m a i kartojo revoliucijos reikalingumą jei būtų laimėję dešinieji rinkimus, pareikšdamas:

"Mes eisime mūsų taku iki atsieksime socialinę atmainą. Kapitalizmas jau yra paskutinėje savo fazėje."

Proletariato Triumfas

Rinkimų rezultatai rodo, kad yra susikaupę kraštutinės mintys padaryti Ispaniją antrąja Rusija tik su pagelba sukilimo. Ispanijoj balsuotojų skaičius 13,528,609, o oficialiai balsavo 9,408,514, iš kurių 5,051,955 balsavo už dešiniuosius ir centristus, ir 4,356,559 balsavo už kairiuosius. Bet pagal Ispanijos rinkminę tvarką kairieji laimėjo 266 vietas ir dešinieji su centristais 217 vietų. Luis Araquistain, socialistas panašių minčių Caballerai ir kalboj Rusijos veiksmų gerbėjas, studijuodamas sulyginimui Ispanijos ir Rusijos revoliucijas pareiškė:

"Ispanija gal bus antra šalis, kur triumfuos proletarinė revoliucija. Ispanijoj istorinė padėtis labai glaudžiai atatinka Rusijos istorijos 19 amžiaus pabaigai ir 20 amžiaus pradžiai. Proletarinės revoliucijos procesas Ispanijoj kas kart darosi daugiau įtemptas ir apimantis tolymesnius sluogsnius. Aš sprendžiu tą triumpfą netolymoj ateity."

Toliau jis kalbėdamas apie Azana sudarytą valdžią sako:

"Socialistai nėra reprezentuojami nė vienu ministeriu Azana valdžioje. Geidaujant laisvės judėjimui ir nutarimams , jie susilaiko nuo nukreipimo santykiavimo, pasižadėjimas užuot remti kabinetą savo balsais yra taip ilgas iki vėliaus sutiks tam daleidimai. Taip pat kairiųjų respublikonų pasisekimų nebūtų buvę be socialistinių balsų. Azana kairiųjų respublikonų vadas. Nekurie dešinieji jau bijosi Caballero revoliucinių siekių, lygina Azaną Kerenskiui, pranašauja Ispanijos Leniną, kuris pasitaikius progai jį nuvers. Azana negali turėti parlamentalinės didžiumos be socialistų paramos, jei tik atsitikime jo priešai dešinieji ateitų jam pagelbon. Kaip ilgai jis galės nutildyti Marksistus, yra problematiška, bet kaip ilgai jis pildys Liaudies Fronto programą, jis turės sutikti didelių sunkumų." Jis sako, kuomet mūsų kairiojo sparno dalykas bus pilnai pabaigtas, "mes pildysim nuosavą programą. Mes eisime daug toliau, negu Liaudies Frontas."

Tai tokius raportus duoda apie Ispanijos politinę padėtį Amerikos buržuazinė spauda. Jau vien tik iš virš paduotų faktų galima matyt, kad Ispanijos socialistų partijos kairėjimas viso pasaulio buržuazijai varo kinkų drebėjimą.

M-tas

Žodis Į Visuomenę

Tenka matyti spaudoj telpančius gana plačius straipsnius atsteigimo Lietuvoje demokratinės santvarkos reikalu. Draugų amerikiečių šaukiamu kongresu Clevelande turime susidomėti, tad pasiųskime nors po vieną atstovą iš kiekvienos didesnės Kanados lietuvių kolonijos. Savo darbais prisidėkime prie apgynimo savo brolių, seserų nuo Smetonos diktatūros kruvinų budelių, kurie žudo nekaltus piliečius.

Padėkim paliuosuoti iš belaisvės pirmuosius darbininkų klasės kovotojus. Nepasilikime bešališkai, matydami vedamą tokį svarbų darbą. Pritarkime ne tik žodžiais, bet pasirodykime ir darbu, nes šis reikalas visiems priklausantis.

Girdėtis, draugai-ės sudburiečiai gana opiai svarsto šį klausimą, jei galimybės leis, tai mano net atstovą į tą kongresą pasiųsti, tai būtų geras pavyzdis.

Gana mažai laiko liko, tad skubiai ruoškimes visi į darbą; nes vienybė yra galybė.

Sudburietis

Hamiltono ir Apylinkės Lietuvių Domei

1936 met. gegužės mėn. 31 dieną Ansley Woods parke, Hamiltono SDKLSPD 2-ra kuopa rengia metinį P I K N I K Ą, su įdomia programa.

Paminėtina, kad metinis piknikas Sūnų ir Dukterų Draugijos yra pirmas Hamiltoniečių lietuvių istorijoje.

Kviečiame visus Hamiltono, apylinkės ir toliau gyvenančius lietuvius atsilankyti į šį įdomų parengimą.

Rengėjai

ŽINIOS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

Atidarys 2,000 Naujų Motinystės Namų Ukrainoj

Daugiau negu 2,000 naujų motinystės namų bus atidaroma kolektyvinėse farmose Ukrainoj. Ta skaitlinė bus atidaryta šiais metais, o 1,350 tokių institucijų jau funkcijuoja iš pirmiau, pareiškė Ukrainos Liaudies Sveikatos Komisaras, S. L. Kantorovich, atvykęs į Maskvą su grupe Ukrainos profesorių.

Kolektyvų moterys tokį profesoriaus planą pasitiko su entuziazmu. Pirma revoliucijos Ukrainoj tik 0.2 nuošimčio kaimiečių moterų gimdė ligoninėse, o milžiniška didžiuma prie primityviškų nesanitariškų pagelbų. Kas ir buvo rezultatas didieji mirimai iš priežasties motinystės. Šiais metais tik vienas mirimas buvo užregistruotas kolektyvinėse farmose Ukrainoj.

Didelė atyda pradėta kreipti į sumažinimą motinystės skausmų laike gimdymų, visuose distriktuose. Visai trumpoj praeityj daugiau 15,000 gimdymų buvo Ukrainos kolektyvinių farmų motinystės namuose.

Kazokai Tarnaus Raudonojoj Armijoj

Maskva. — Apsigynimo Liaudies Komisariato patvarkymu, kazokai galės tarnauti Raudonojoj Armijoj. Jiems paliekama dalis jų tradicinių uniformų, jas pritaikant Raudonosios Armijos reikalavimams.

Carų režimas Rusijoj pas kazokus buvo išauklėjęs kovingą tradiciją ir jie visam pasauly buvo pagarsėję, kaipo uolūs caro ginėjai ir revoliucinio judėjimo korikai, bet po revoliucijos, Sovietų valdžia, gerindama buvusių prispaustų tautų gyvenimą, ir kazokų tautą pastatė šale šimtų kitų laisvų tautų, ir su spėjo galutinai išrauti iš kazokų senąją revoliucinio judėjimo korikų dvasią. Su tuo jie tapo ištikimi Socialistinei Tėvynei. Bet pas kazokus pasiliko tos kovingos tradicijos tik jau ne prieš revoliucinę valdžią, bet už jos apgynimą.

Dabar, kuomet jie išgirdo Sovietų valdžios patvarkymą, su kuriuo jiems leidžiama stoti armijon, tai ištisi rajonai kazokų pasitiko kaipo džiaugsmingą žinią, nes jiems nuimtas tas carų uždėtas negarbingas vardas, slopinime darbininkiško judėjimo, o dabar jie savo energiją galės sunaudoti reikale apgynimo Sovietų Tėvynės. Kazokas Spischak pareiškė: "Mes tarnavom caram tiktai už kryžius, kuriuos kabino ant mūsų krutinių, bet badas buvo mūsų namuose, o dabar mes jausimes daug laimingesni, jeigu gausime Lenino ordenus, nes tai ordenai už darbo žmonių reikalų apgynimą."

Netoli 340,000 Jaunuolių Ant Pašalpos

Kanados darbo ministeris M. Rogers kalbėdamas parlamente patiekė statistines žinias, kurios rodo, kad Kanadoj dabartiniu laiku randasi netoli 340,000 jaunuolių ant pašalpos, kurie yra žemiau 16 metų amžiaus, arba 27 nuošimčiai iš visų esančių ant pašalpos.

Kanadoj pašalpos teikiamos tik tokios, kuriomis žmogus ant karto nenumiršta badu, bet laipsniškai nyksta. Tad iš tos skaitlinės galima suprasti, kokioj padėtyj randasi Kanados jaunimas. Nėra vilties, kad jie išaugs tinkami Kanados piliečiai. O pats ministeris įgauna baimės, kad pas tą jaunimą gali pasilikti mintis, jiems augant, kad pašalpa tai yra normalios padėties dalykas. Žinoma, tas kapitalistų tūzas bijosi, kad jaunimas negautų supratimo reikalauti geresnės pašalpos. Bet darbų jiems naujų nebus ir prie kapitalizmo tūkstančiam jaunuolių pašalpa pasiliks kaipo vienatinė pragyvenimo priemonė, bet ant tokios pašalpos ilgai gyventi negalės, pradės reikalauti geresnių, tai su tuo pavojum atsiranda baimės ir pas kapitalistus.

Mokslas ir Technika

Eelektra ir Nervai

Sąmoningumas lengviau išaiškinti esant padėtyje, negu apibudinimu. Jei mes negalime suprasti situacijos, mes sakome esame be sąmonės; jei mes apimti rūstumo sensancijų, baimės, neapykantos, užsiganėdinimo, pasitenkinimo, ar meilės, mes sakome, kad esame tam tikruose sąmoninguose jausmuose. Netekimas sąmonės visados glūdi tarpe daugelio gyvenimo misterijų. Mes susiduriame, kuomet esame atsikėlę: esame pasidavę, kuomet miegame.

Moksliniai pasikėsinimai nupiešti tikrą sąmonės netekimo "paveikslą" išvystyti instrumentą, kuris rekorduotų jėgą, jos formoje, tekančios srovės iš smegenų ir iš nervų į smegenis. Šios krypties eksperimentus raportavo konvencijoj Fiziologijos Departamento Illinois Universiteto nariai, pareikšdami, kaip, su elektriniais išradimais, jie gali permatyti gyvulio sąmonės nustojimą ir daryti "sąmonės sroves" išplaukimo iš smegenų pakitimus.

Išradimas buvo galvanometro sujungimas su elektrodais. Vienas elektrodas buvo įjungtas į gyvulio tam tikrą smegenų dalį ir kitas įjungtas į strenų nervą.

Padėtas gyvulys tyrinėjimui. Tyrinėjimo instrumentas parodė plaukiančią srovę iš smegenų į nervus. Šis atidengė Illinojaus mokslininkams, parodydamas, kad kuomet gyvulys buvo be sąmonės, tai smegenys buvo elektro-pozityvinės nugarkaulio nervui.

Kuomet toks pulsavimas pas gyvulį nusidėvėjęs atitaisomas, tai eksperimentas rodo, kad smegenys vis mažiau ir mažiau liekasi elektro-pozityvės nervui. Galutinai, kuomet gyvuliui buvo sugrąžinta sąmonė, tuomet buvo srovės plaukimo pakitėjimas. Kitais žodžiais tariant, šiuo laiku srovė plaukia iš nervų į smegenis.

Mokslininkų pareiškimu, sąmoningumas ir sąmonės netekimas priklauso nuo elektros srovės tekėjimo į smegenis iš nervų. Priklauso kaip organizmas lengvai perleidžia tai srovei lengvai tekėti ir vėl ištekėti atgal į nervus.

Teberkuliozo Bacilos

Profesorius R. J. Anderson, Yale Universiteto, raportavo iš eksperimentų ir studijų, padarytų padedant jo kolegoms, periode devynių metų, sako, kad tuberkuliozo bacilas gamina daugiau 350 įvairių chemikalų. Aktualiai, jis sako, 170 chemikalų pagamintų perų buvo surasta ir išskirstyta. Vienas trečdalis tikimasi buvo pirmu kart atidengta.

Tiktai trys chemikalai iš viso skaičiaus buvo surasti nuodingi. Ir šie trys pagaminti tuberkuliozinių perų, kurie produktuoja ligos simptomus. Šie nuodingi chemikalai dalinasi atsiradimu kaip rūgštys, cukrus ir kiti tam priklausantieji. Nuodinga rūgštis, pavadinta daktaro Andersono "phtioic" yra labai galinga gaminti tuberkuliozo baciloms, bet ji nepajėgia baigti darbą be cukrinių ir proteinų perų. Vienos rušies cukrus pagamina bacilas, ir jos susimaišo su kitomis cukrinėmis ir tuomet pakrypsta gaminti nuodingus chemikalus, tai gali didintis tuberkoliozinė padėtis.

Kitas svarbus izoliuojantis chemikalas netinkamas tuberkuliozo perams plėstis.

Naujos Rūšies Modernizuotas Centrifūgas

Deleware valstijoj du Pontų kompanija darė eksperimentą su naujausios rūšies centrifūgu, kuris manoma suteiks liuosą kelią išskirti daugelį komercinių produktų.

Ši mašina, pagal du Pont chemistų pareiškimą, gal bus vadinama "svorio mikroskopu." Per specialiai sukonstruktuotas cėles ir įvedimu spalvuotų skysčių, chemistai galės observuoti molekules, maišomas su centrifūgo diska, kuri suksis 60,000 eilių apsisukdama per minutę.

Centrifūgai nėra nauji dalykai, lygiai kaip industrijos moks. jos yra plačiai naudojamos išskyrimui lengvesnių ir sunkesnių dalių mišinio. Ta nauja mašina netik išskirstys į dalis, bet leis galimybę tuo pačiu laiku daryti to proceso apžvalgą, fotografuoti, ir lygiai mieruoti.

M-tas

Altilerijos Kova Su Orlaiviais

Dabar, kuomet visame pasaulyje eina iki šiol negirdėtas prie būsimo karo prisiruošimas, tai beveik kiekvienas supranta, kad būsiančiam kare bus didžiausias pavojus ne tik karo fronte esantiems kareiviams, bet ir civiliniams žmonėms tolymoj užfrontėj iš puolimų iš oro. Įvairaus tipo šarvuoti orlaiviai, prikrauti įvairių sprogstamų medžiagų ir nuodingų dujų bombomis, skraidys kelių kilometrų aukštyje virš miestų, kaimų ir kariaujančių jėgų ir sės mirtį, palikdami miestų griuvėsius ir desėtkus tūkstančių lavonų.

Praeitame kare orlaivynai nebuvo taip išplėsti, nors jie bombardavo Londoną ir kitus didelius pasaulio miestus, ir jie tuomet dar nepajėgė išgriauti iš pamatų ištisus miestus. Didžiausią naikinimo darbą praeitame kare atliko, tai artilerija. Kas nematė paveikslų sugriautų Francijos, Belgijos ir kitų šalių miestų. Miestų namai visiškai atroda ne į namus, bet į betvarkingus griuvėsius, kuriuose buvo tūkstančiai skylių, padarytų per artilerijos šovinių sprogimus. Nuo artilerijos neliko liuosi nė milžiniški kelių metrų storumo betoniniai fortai. Vokiečiai užvedė bertų gerkles ir sudaužė geriausius Liege, Belgijoj, Kauno ir kitų miestų fortus. Nebuvo atsispyrimo jėgos, kuri atlaikytų stiprius artilerijos smūgius. Taipgi kareiviai karo frontuose nuo kulkosvaidžių ir šautuvų išmoko apsikasti į žemę, bet nuo artilerijos jokios užtvaros praeitasis karas nesuspėjo išvystyti, kur šovinys sprogo, ten jis atliko savo užduotį. Visas keblumas artilerijai, tai keblus nutaikymas į taikomąją vietą, ir kita, artilerija negali pasiekti tolymų užfrončių vietų, kurias imperialistai trokšta taip pat paversti kapinynais. Tą darbą atlieka orlaiviai, kurie pajėgia nešti didesnius kiekius sprogstamosios medžiagos, negu kad gali numesti patranka, ir ją tiksliau gali numesti taikomoj vietoj. Tad visų šalių imperialistai pabaigoj karo ir pradėjo plėsti beribiai orlaivynus, nes orlaivynai atlieka artilerijos pareigas daug pasekmingiau, negu pasaulis tikėjosi. Orlaivių mėtomos bombos padarytos iš to pat plieno, kaip ir patrankų leidžiamos bombos, tik daug didesnės ir mėtomos iš orlaivio daugiausia pataiko į taikomą auką.

Pas žmones, kurie matė arba girdėjo apie praeito karo siaubunišką veiklą ir šiandien mato orlaivių išaugimus ir supranta, kad tie orlaiviai ateinančiam kare atliks garsiųjų bertų pareigas, tankiai kyla mintis, ar negalės artilerija, būdama ant žemės, sunaikinti mirtį sėjantį orlaivyną? Juk artilerija sugriovė milžiniškus fortus, miestus, miestelius, kaimus ir gyvus kareivius laidojo apkasuose, tai pas daugumą įsigyvenus tokia mintis, būk ant lėkiančių orlaivių paleis patrankų šūvius ir tie išskins puolantį ant miestų orlaivyną. Tas visai nesutinka su gyvenimo tikrove. Artilerija, tai grumoja tik arti stovintiems nuo fronto nejudamiems taikinims, o ne greitam orlaivynui. Kas matė praeitą karą, tai žino, kad daugybė patrankų buvo karo frontuose, bet į orlaivius mažai jas naudodavo. Priežastis štai kur: Orlaivis lekia aukštai ir sunku nustatyti jo atstumą, o be nustatymo artilerija negali tiksliai šaudyti. Kas kita atstumą nustatyti ant žemės šovinių sprogimu, bet ne ore. Kuomet šovinys sprogsta ant žemės, tai iš sekimo punkto, kuriame terijos vadas korektuoja ugnį, mato kur šovinys sprogo, tai reikiant padidina distanciją arba ją sumažina. Iki pagaminimo reikiamąjį šaudymo tašką, tai artilerijai reikalinga prisišaudyti, jei taikinys randasi ant tolymos distancijos. O ore, tai sunku pasakyti ar šovinys sprogo toli nuo orlaivio ar visai arti, tik išimtyje, jeigu ugnies korektorius stovėtų toli iš reikiamojo šono, iš kur būtų matoma orlaivis ir šovinių sprogimai, bet toki atsitikimai retai gali pasitaikyti. Ant žemės skaitomas geras prisišaudymas, jei ketvirtas šovinys sprogsta taikinio rajone, o ore toks prisišaudymas beveik visai negalimas. Prisišaudymas reikalingas tam, kad artilerijos šaudymas, tai nėra šaudymas iš šautuvo, kur taikomas tiesiai nuo akies į taikinį, bet jame naudojama geometrinis matavimų prietaisai—bussolė ir kiti. Toks matavimas reikalingas tam, kad suteikti tinkamą patrankai pakilą, kuri duotų galimybę nulėkti šoviniui, kur reikia, nes žemės traukimas į save (gravitacija) ir oro pasipriešinimas, taipgi prisideda šovinio sunkumas,' visą laiką tie trys faktoriai spaudžia šovinį žemyn, kas išlenkia jo kelią panašų į lanką.

Kitas labai svarbus dalykas, tai orlaivis yra greitai judantis taikinys į kurį pataikyti ir patrankos tai labai retas atsitikimas. Lengvosios artilerijos šovinio pradinis greitumas skaitomas apie 400 metrų į sekundą, tai reiškia tik iš patrankos išlėkęs šovinys per pirmą sekundą nulėks tą distanciją, o vėliau tas greitumas sumažės net iki dešimtdalio ir daugiau. Tad šaudant ant penkių kilometrų distancijos šovinio kelionė užtruks daugiau pusės minutės, tai į tą laiką žmogus pajėgs nubėgti į šalį apie 200 metrų, o orlaivis lėkdamas 200 kilometrų greitumu į valandą suspės prasišalinti net pusantro kilometro. Tik viena šiek tiek tobulesnė priemonė į orlaivius šaudyti, tai yra zenitinė artilerija, kuri irgi nėra liuosa nuo tų keblumų, tik ji smarkiai šaudo leisdama šovinius be jokios tvarkos, arba daug patrankų kartu šaudydamos stengiasi sudaryti sprogimų vainiką, bet orlaiviams labai lengva iš jo pasprukti.

Žinoma, jei papultų šimtai orlaivių ant vieno miesto ir desėtkai veiktų zenitinės artilerijos patrankų, tai galima numušti keletą orlaivių, bet toks numušimas skaitomas ne tiksliu, bet pripuolamuoju. Viena tinkamiausia priemonė nuo orlaivių gintis, tai yra prieš orlaivius naudojimas orlaivių, bet nakties laiku ir ta beveik visiškai negalima, nes orlaiviai kartais nesuspėja pakilti pasitikimui priešo. Tas pats ir dienos metu, jeigu negaus žinios iš anksčiau saugojamasis orlaivynas apie priešo prisiartinimą ir nesuspės pakilti į reikiamąjį aukštį, tai nors ir didelis bus saugotojų orlaivynas, bet jis bus visiškai bejėgis atsispirti prieš užpuolikų orlaivyną. O naktyje šaudymas, kad ir iš zenitinių patrankų į miestą bombarduojantį orlaivyną, tai yra lygus šaudymui, jei kas užrištų akis ir mėgintų šauti į bėgantį zuikį. Tokiam atsitikime, tai lieka tik viena priemonė, užsigesinti žiburius ir laukti mirties.

Maži miesteliai, tai gali apsisaugoti užsigesindami žiburius, o dienos metu jiems didelis pavojus, bet didmiesčius, kurie lengva atrasti pasiremiant geografinių matavimų intrumentais ir ne taip lengva panaikinti visokias šviesas, jie susilauks ateinančiam kare liūdno Hararo likimo. Garsioji artilerija gali tik griauti pafrontės miestus ir kaimus, bet ne apginti savo šalyje nuo oro užpuolimus.

Artileristas

Montre

Kongreso Šaukimui Mobilizuojasi Montreliečiai

Montrealo lietuvių organizacijų valdybų išrinktas komitetas, šaukimui Kanados Lietuvių Kongreso Gynimui Lietuvos Laisvės, pradėjo veikti. Pirmoje eilėje išleido 1,000 atsišaukimų į Montrealo lietuvius kviečiant juos vieningai padėti komitetui kongreso šaukimo darbe. Atbalsiai iš įvairių organizacijų narių pritarianti. Kaip paties organizacijos oficialiai pasisakys, ateitis parodys. Tikimasi, kad nesiras Montreale lietuvių, kurie numotų ranka į šaukšmą pavergtų ir persekiojamų savo brolių Lietuvoje.

Kitą atsišaukimą komitetas išsiųstina į visus Kanados lietuvius, draugijas, organizacijas, klubus bei grupes. Šį atsišaukimą turėtų priimti domen visi užjaučiantį Lietuvos liaudį. Gavus pritarimo iš įvairių kolonijų lietuvių, komitetas planuoja išleisti kitą atsišaukimą su kviečimu delegatų kongresan, nurodant kongreso tikrą vietą, laiką ir sąlygas dalyvavimui pavieniems organizacijoms ir delegatams nuo neorganizuotų darbininkų. Todėl raginami visi Kanados lietuviai greičiau siųsti užgyrimą komiteto darbų ir duoti pilną paramą komiteto vedamiems darbams, kad jeigu norėtume, kad kongresas įvyktų pradžioje rugsėjučio mėnesio.

Kongr. Šaukim. Komit. Narys

Montrealiečių Žiniai

MLSDPD daktaras prašo pranešti visiems Montrealo lietuviams, kad jis nuo 1 d. birželio mėnesio (June) yra paskirtas Montrealo miesto bedarbių daktaru. Kad visi bedarbiai, tik kurie gauna pašalpą, arba jų šeimos nariai susirgę, jei kreipsis pas jį, gaus veltui jo patarnavimą ir vaistus. Taip pat nereikės jam mokėti už viziti, jei bus pavirstas ir į namus. Tokiuose atsitikimuose jam apmokės miestas.

Daktaro adresas: dr. N. Wevrick, 205 Mount Royal Ave. West. Tel. Harbour 1647.

Z. Janauskas
MLSDPD Pirmininkas

Pranešimas

Sekmadieny, gegužės 31 d., Tetreauilville parke įvyks

DIDELIS PIKINIKAS

Ruošia Montrealo lietuvių darbininkų organizacijos.

Kviečiame kuoskaitlingiausia dalyvauti.

Rengėjai

A. BOGDANOV.

Raudo Žvaig

FANTAZINIS ROM

(Tąsa)

"Mes negalim paaukoti aukštesnę gyvybę ir kultūrą del daug žemesnės. Tarp žemiškų žmonių nesiras net keletos milijonų žmonių, kurie sąmoningai geidžia žmoniško gyvenimo. Del jų žmonių mes negalim atsisakyti nuo galimybės gymimui ir vystimuisi dešimčių, gal būt, šimtų milijonų mūsų pasaulio žmoniškų būtybių. Ir nebūtų šaurumo mūsų pasielgime, nes mes žinom būdus išnaikinimui jų su daug maženėmis kančiomis, negu jie nuolatiniai daro tą tarpe savęs.

"Universališkas gyveni m a s yra vienybė. Ir jis nepraras, bet įgys, jei ant žemės vieton tolimo, barbariško socializmo pražyd ris duo žiuotai

(Po tavo kaip tu traukė ponaci sireikš pradėj

—"Ne yra v kė Ste ciją ji "Ne ti vis vybę, galėsi

Hitl

Atpla tam lai rytojau kė didel vas dek ka, kaip keletą d sidėjo mas. M tijos va tad iš M išėjo pi kiniams giasi H Kanado traukini Lietuvą

Lietu kime pr nadoj.

Balan jaus p pereitai nės. Šia nauji r daugiau mybės ar pare susilpni draugij Vytaut įstaiga, rinkimu šininka žadėjes atsakė. gijos r kaip tu krizio l naują rekordu myn m

Ka

Mont laikai čius ma sigauna į vyria pamaty ną atei bių užs vimui; kas die pašalpo biam p tą dien siregist raštini biais t caro la daryda darbiui mėnuo,

Montrealo Žinios

ngreso Šaukimui Mo- ilizuojasi Montreliečiai

Montrealo lietuvių organizaci- valdybų išrinktas komitetas, ukimui Kanados Lietuvių ngreso Gynimui Lietuvos audies, pradėjo veikti. Pirmo- eilėje išleido 1,000 atsišauki- ų į Montrealo lietuvius kvie- nt juos vieningai padėti ko- tetui kongreso šaukimo dar- . Atbalsiai iš įvairių organiza- jų narių pritarianti. Kaip pa- s organizacijos oficialiai pa- akys, ateitis parodys. Tikima- kad nesiras Montreale lietu- y, kurie numotų ranka į šauks- ą pavergtų ir persekiojamų vo brolių Lietuvoje.

Kitą atsišaukimą komitetas eidžia į visus Kanados lietu- us, draugijas, organizacijas, iubus bei grupes. Šį atsišauki- ą turėtų priimti domen visi jaučianti Lietuvos liaudį. Ga- s pritarimo iš įvairių koloni- lietuvių, komitetas planuoja leisti kitą atsišaukimą su kvie- mu delegatų kongresan, nuro- nt kongreso tikrą vietą, laiką sąlygas dalyvavimui pavie- ms organizacijoms ir delega- ms nuo neorganizuotų darbi- inkų. Todel raginami visi Kana- os lietuviai greičiau siųsti už- yrimą komiteto darbų ir duo- galimą paramą komiteto ve- amiems darbams, kad jeigu no- me, kad kongresas įvyktų pra- žioje rugpiūčio mėnesio.

Kongr. Šaukim. Komit. Narys

Montrealiečių Žiniai

MLSDPD daktaras prašo pra- ešti visiems Montrealo lietu- iams, kad jis nuo 1 d. birželio ėnesio (June) yra paskirtas Montrealo miesto bedarbių dak- aru. Kad visi bedarbiai, tik ku- ie gauna pašalpą, arba jų šei- os nariai susirgę, jei kreipsis as jį, gaus veltui jo patarnavi- ą ir vaistus. Taip pat nereikės am mokėti už vizitą, jei bus pa- viestas ir į namus. Tokiuose tsitikimuose jam apmokės iestas.

Daktaro adresas: dr. N. Wev- ick, 205 Mount Royal Ave. Vest. Tel. Harbour 1647.

Z. Janauskas
MLSDPD Pirmininkas

Pranešimas

ekmadieny, gegužės 31 d., Te- reauiltville parke įvyks

DIDELIS PIKINIKAS

Ruošia Montrealo lietuvių arbininkų organizacijos.

Kviečiame kuoskaitlingiausia alyvauti.

Rengėjai

Hitlerio Du Laivai Montrealo Uoste

Atplaukus Vokiečių šarvuotam laivui 12 d. gegužės, ant rytojaus į tą pačią vietą atplaukė didelis prekinis "Hagen" laivas dekoruotas fašistine svastika, kaip ir "Emden." Pastovėjęs keletą dienų, gegužės 18 d. prasidėjo "Hagen'o" priliuodavimas. Matomai hitlerinei Vokietijos valdžiai stokuoja geležies, tad iš Montrealo uosto "Hagen" išėjo pilnas priliuoduotas traukiniams ratų. Mat turbūt rengiasi Hitleris greitoj ateityj su Kanados lietuvių pagamintais traukiniams ratais "važiuoti" į Lietuvą.

Lietuviai darbininkai stiprinkime priešfašistinį veikimą Kanadoj.

M. Krisas

M. L. S. ir D. P. D. Vajaus Pasekmės

Balandžio mėnesį vesto vajaus pasekmės, palyginus su pereitais metais, žymiai prastesnės. Šiame vajuje gauta apie 45 nauji nariai. Buvo galima ir daugiau gauti, bet nebuvo galimybės suruošti gerus mitingus ar parengimus laike vajaus, kas susilpnino gavimą naujų narių draugijon. Buvo tikėtasi, kad Vytauto kliubas, kaipo lietuvių įstaiga, leis parengimus ir susirinkimus daryti, bet buvusis viršininkas, nors salę buvo ir prižadėjęs duoti, dieną prieš tai atsakė. Apart to, daugelis draugijos narių nesidarbavo taip, kaip turėtų darbuotis. Bet šio krizio laike gavimas ir apie 45 naujų narių draugijon galima rekorduoti žymiu pažengimu pirmyn mūsų draugijos.

Draugijos Narys

Kaip Gerėja Laikai

Montreal.—Kurie manote, kad laikai gerėja ir bedarbių skaičius mažėja, tai patys save apsigaunate. Nueikite persitikrinti į vyriausią pašalpos įstaigą, tai pamatysite, kaip kiekvieną dieną ateina naujų ir naujų bedarbių užsiregistruoti pašalpos gavimui; šimtais bedarbiai auga kas diena. Vyriausioj bedarbių pašalpos gavimo įstaigoj, bedarbiam priseina išbūti ir po keletą dienų iki prieina iš eilės užsiregistruoti. Ten dirbantieji raštininkai ir policija su bedarbiais taip žiauriai elgiasi, kaip caro laikais Rusijos činovninkai darydavo. Užsiregistravus bedarbiui tenka palaukti ištisas mėnuo, kol gauna pašalpą.

Bedarbiai ir dirbantieji turi remti Popular Fronto veikimą del bedarbių reikalų. Nes be organizuoto veikimo, be kovos mes nieko geresnio negalėsime laimėti.

M. Krisas

Kas Priešas

Romos papa Pijus gegužės 11 dieną siuntė prakeiksmą komunizmui, kaipo kiekvieno ir visko priešui; jis pareiškė: "Komunizmas žmoniškumo priešas." Ir kaipgi ištikrųjų yra? Komunistų valdoma Sovietų Sąjunga ekonominiai ir kultūriniai žengia pirmyn. Darbininkų ekonominė buklė nuolatos gerėja. Mokslas turi neapibriežtą galią ir liuosą kelią savo klestėjimui. Įvairių išradimų skaičius paaugo 75 nuošimčiais daugiau, negu buvo caristinėj Rusijoj. Bet kaip buvo ir yra su krikščionių tikyba, buvusiais ir esamu papa, ir panašiais tos veislės civilizacijos naikintojais? Užtenka paimti tik šiuos faktus, kad parodžius kas yra kultūros ir žmoniškumo priešai. Garsiausį spausdinamos mašinos išradėją, Rutenbergą, vyskupai ir visoki dvasiškiai kankino, ir vėliau nužudė, kad jis būk tai su velnio pagelba atspausdino tiek daug knygų.

Taip pat buvusieji papos nužudė senovės garsųjį mokslininką, Koperniką, už tai, kad jis pripažino, kad žemė sukasi aplink ašį, o ne saulė, ką krikščionių tikyba laikė atvirkščiai. Pažvelgus į istorijos lapus surasime, tai daugelis mokslininkų ir abelnai civilizacijos ir gerovės žmonijai nešėjų buvo nužudytais buvusių krikščionių papų patvarkymu. Tas rodo ir tvirtina, kad praeityje ir dabar, buvo ir yra žmoniškumo priešais papa ir turčių klasės sutvertoji tikyba, kurią atstovauja "neklaidingasis" Pijus.

M. Krisas

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Lietuvius Patiko Nelaimė

Gegužės mėn. iš 17 į 18 d. nakčia verduniečiams Antanavičiams važiuojant automobiliu ant kampo Pine Ave. ir Park Ave. netikėtai susimušė jų automobilis į kitą. Nelaimėje smarkiai nukentėjo su Antanavičiais važiavęs drg. L. Skripka. Jis iš nelaimės vietos be sąmonės buvo nuvežtas į ligoninę, kur tik į antrą dieną atgavo sąmonę. Nukentėjusio smarkiai sužalotas veidas. Antanavičių sūnelis užgautas mažiau. Patys Antanavičiai fiziniai nenukentėjo, tik jų automobilis smarkiai sugadintas.

Visi nukentėjusieji priklauso draugijose ir yra "D. Ž." skaitytojais. Verti gilios užuojautos nelaimės patikti tautiečiai, bet neišvengiamai vertas pastabos ir automobilio vairuotojas, del kaip kurių blogų papročių, kurie vairuotojus dažnai veda prie nelaimių.

Daug Lietuvių Serga

Gegužės mėn. 10 d. M. L. S. ir D. P. D. narių mėnesiniame susirinkime buvo aptarta net 17 ligonių, tai rekordinis skaičius draugijos gyvenime. Apie trečdalis iš jų yra sunkiai serganti.

Sunkiau sergančius ir esančius ligoninėse raginami "D. Ž." skaitytojai kaip galint dažniau aplankyti. Nepalikime užmirštyje savo brolius lietuvius. Įsigilinkime į padėtį pavasario gražiu laiku gulėti ligoninėj kentėjimuose be draugų paguodos.

Rado Pasikorusį Žmogų

Gegužės mėn. 21 d. prie Montrealo miesto Laval des Rapides miškelyj farmerys atrado pasikorusį apie 45 metų amžiaus žmogų. Spėjama, kad pakaruoklis jau apie tris sąvaites kabojęs. Pas jį rasta kišenėje $4.80. Jokių dokumentų, rodančių, kas jis toks ir iš kur, neberasta.

Policija per didlapius daro atsišaukimą nurodydama, kad pakaruoklis sveria 125 svarus, 5 p. 7 cl. aukščio ir drabužių spalvą, iš ko matyti, kad buvo nukamuotas sunkaus gyvenimo vargšas. Greičiausia nuo prekinio traukinio nulipęs nutarė užbaigti savo vargus, mat pro ten eina gelžkelis ir prekinių traukinių keleivių "stotis" apie tą vietą.

Vėl Du Jaunuoliai Nesurandami

Geg. 21 d. jau penkta diena kaip ieškomi nežinia kur dingę du jaunuoliai: G. Waterworth, 11 metų, 3415 St. James Str. W. ir J. Pouliot, 14 metų, 733 Green Ave.

Tai antras panašus atsitikimas laike paskutinių dviejų sąvaičių. Sulyg ieškotojų aiškinimo, tai "pavasaris kaltas," kad jaunuoliai palieka tėvus. Ar ne juokingas aiškinimas?!

Šaltas Oras ir Sniegas

Ge. 20 d. Montreale buvo nepaprastai, kaip pavasarį, šalta ir iškrito pusantro colio klodas sniego. McGill universiteto oro observatorija paduoda davinius, kad taip vėlai pavasarį buvo šalta ir krito sniegas tiktai 1875 metais.

"Del Blogo Oro" Žuvo Laivakrovys

Siaučiant šturmingam vėjui ir esant apsnigtiems laiptams į laivus, laivakrovys Ad. Belanger, 36 metų, 1113 Amherst sq., skubėdamas iš laivo laipteliu paslydęs nukrito į vandenį ir prigėrė.

Buržuaziniai didlapiai paskelbė, kad del blogo oro priežasties žuvo laivakrovys, formanas. Kodel nepasakyti, kad del neapsaugojimo darbininkų nuo pavojaus ir del skubinimo sistemos darbe.

Korespondentas A.—R.

Iš Kanados Naujakurių Gyvenimo

Hearst, Ont. — Čia slavakų tautybės farmerys 9 d. gegužės nusipirko arklį. Sekmadienyje linksmas su žmona ir dviem vaikais susėdo pasivažinėti; bet gyvulio būta pašėlusio, kuris sužeidė patį savininką ir jo vaikutį 5 metų amžiaus. Nelaimingasis su sulaužyta krūtine 11 d. gegužės ligoninėj pasimirė. Liūdnas vaizdas: liko žmona su dviem mažais vaikais, iš kurių vienas sužeistas ligoninėje. Našlė verkia, ką jai teks daryti svetimame krašte tarp miškų su mažais vaikais.

Taipgi šio miestelio ligoninėj pasimirė vienas ateivis, ukrainų tautos, 50 metų amžiaus darbininkas. Jis atvyko į šią šalį dar prieš karą, paliko savo sveikatą kapitalistinėse dirbtuvėse, kuriose su kitais milijonais darbininkų buvo išnaudotas ir vėliau išmestas į gatvę. Vėlesniu laikotarpiu gyveno homstead'e, kur stokuojant drabužių peršalo ir susirgo. Man pačiam būnant ligoninėj teko su juo išsikalbėti, kaipo su ligoninės kaimynu. Jis buvo labai nusistatęs prieš kapitalizmą ir religiją. Jisai šiame krašte nieko iš artimų neturi, ir ketino pasveikęs stotį į darbininkų judėjimą, nes pirmiau prie organizacijų nepriklausė.

Šiam miestelyj nėra darbininkiškų organizacijų, bet keli draugai norėjo mirusį palaidoti be religinių apeigų, bet gydytojai ir pašalpos biuras neleido, tad draugai nupirko dalį drabužių ir vainiką, ir apie 15 žmonių suteikė paskutinį patarnavimą.

P. Kiškis

Kanados Šiaurės Apylinkėse

Hearst, Ont.—Šitas miestelis randasi šiaurėje. Jame gyventojų randasi apie 600, iš įvairių tautybių susidedantieji, ir apylinkėje gyvena apie tūkstantis skurstančių farmerių, nes šioj apylinkėj tik per tris mėnesius šiek tiek panašu į vasarą, o likusį laiką šalta. Miestelyje randasi 8 viešbučiai, 5 užeigos namai, 3 valgyklos, keletas krautuvių ir trys mokyklos, kuriose vaikams skiepyjama religija, neapkentimas tautybių, o labiausia neapkentimas komunistinių pažvalgų žmonių. Mat vykdo Kristaus mokslą ir "myli savo artymą kaip patys save." Randasi trys bažnyčios kirpimui tykiems avinėliams vilnas ir skleidimui būti kantriems pasiduodant išnaudotojams. Bažnyčių vadai važinėja puikiais automobiliais, o pusė darbo žmonių palaiko gyvybę gaudami pašalpas. Darbininkai nepajėgia išlaikyti nė vienos salės, tik kunigus puikiai išlaiko. Randasi miestelyje viena svaiginančių gėrimų parduotuvė, du alaus restoranai ir 12 pėdų keturkampė, lyg šuns būda, tarpe išeinamų vietų lavoninė. Čia laikoma beturčių lavonai pokol juos palaidoja.

Miestelio ligoninėj randasi 15 lovų vyrams, ir apie tiek pat lovų moterims, ik keturios mažiems vaikams; lovos taip sukimštos, kad vos pro jas praeiti galima. Del ligoninės mažumo prisieina tankiai ligonius išvaryti dar su gana pavojingomis ligomis. Vienas francūzų tautybės vaikinas buvo persikirtęs koją, po trijų mėnesių išbuvimo ligoninėj tapo atleistas, o vėliau turėjo ateiti ant operacijos ir vėl kankintis keliolika sąvaičių. Kitas bedirbdamas miške persikirtęs koją buvo atleistas už trijų mėnesių iš ligoninės, bet atsivėrus žaizdai turėjo grįžti atgal ir vėl mėnesį laiko gulėti, bet išėjus iš ligoninės turėjo sugrįžti ir atsiduoti trečiai operacijai.

Tai taip rūpinasi žmonių sveikata ne kokioj bedieviškoj Rusijoj arba barbariškoj Ethiopijoj, bet civilizuotoj šaly Kanadoj, kurioj plėtojas prostitucija, butlegerystė ir kitoki žmonijai žalingi dalykai.

Ten Gyvenantis

PIPIRNIČIA

Montrealo Prašmatnybės

Apleidęs kleboniją, klaidžiojau po Montrealo miestą, kaip po Augustavo miškus. Kada saulutė pasislėpė toli už miesto mūrų ir gatvėse sužibėjo elektrinės lempos, o mano tuščias pilvas, atsimušdamas į nugarkaulį, pradėjo karkti, kad numalšinti alkio kirminuką, užėjau į kafiteriją.

Kafiterija didelė, kaip salė. Čia pasirodė pilnas gyvenimo įtužimas. Žmonės valgė, gėrė ir garsiai kalbėjo, kad jų kalbos susiliejo į vieną didelį užėsį ir visai nebuvo galima suprasti, kokia kalba kas kalba. Aš atsisėdau į kampą, kiek nuošaliau, užsisakiau porą šiltų jautienos sanvičių; kad perdaug nesiskirti nuo publikos, liepiau atnešti stiklą alaus. Kemšu sanvičių į tuščią savo pilvą. Sanvičius atrodė skanesnis už Velykų piragą. Žvalgaus po kafiteriją ir klausau, ar neišgirsiu lietuviškai kalbant. Bet kur tau. Visų kalbos susilieja į vieną ir visai negalėjau atskirti, kas kokios tautos kalbą vartoja. Vienas jaunas vyras, smarkiai įsigėręs, prišoko arti prie merginos. Mergina ištraukė jam iš užančio kaklaraištį, su juo brauko per nosį. Kita mergina rūko cigaretą ir dūmus pučia vyriškiui tiesiai į gerklę. Vieni ramiai sėdi, kiti arti susikišę kalbasi, atrodo, kokiais biznio reikalais. Bendra kafiterijos išvaizda artima Sodomai ir Gomorai.

Gele kafiterijos atsidaro uždangą ir pasirodo maža scena. Man prisiminė lygiai tokia pati scena, kada man mokykloj esant mes visi vaikai mokykloje, iš daržinės durų pasidarę sceną, vaidinome veikaliuką iš žvėrių gyvenimo, o aš vaidinau meškos rolę. Bet čia ant scenos pasirodė ne meška, bet tikra kanadietiška duktė ir veik visai Ievos rūbuose. Tik pati konstitucijonališkiausia kūno vieta pridengta šilku, fygos lapo dydžio. Mergaitė šoko, kraipėsi ir šaipėsi, bet jos šypsena atrodė dirbtina ir jos šokimas atrodė į atliekamą pareigą, kad užsidirbti duonos kąsnį. Kada mergina pranyko nuo scenos, išsigėrusieji plojo ir kojomis trypė. Mergina dar sykį pasirodė ir vėl pranyko. Matyt girtiems atrodė jos pranykimas taip, kaip pasirodžiusio angelėlio iš dangaus pranykimas.

Programa tęsėsi. Vieni dainavo, kiti šoko. Paskui išėjo, matyti, kafiterijos gaspadorius ir atsikreipė į savo kostiumerius užkviesdamas visus duotį kokį nors programos numerį. Tuojau pakilo vienas pilietis, matyti apie tuziną bakalų alaus išrovęs, dideliais žingsniais užėjo ant scenos, sykį giliai atsiduso, nusispiovė ir garsiai lietuviškos dainos tonu užtraukė: "Tu tvorelė, tu tiesioji, visus girtus tu vedžioji . . ." Aš pašokau nuo kėdės, kaip vapsvos įgeltas. Iš to džiaugsmo nežinojau nei ką daryti, taip netikėtai išgirdęs lietuvišką žodį. Taigi, manau, štai kur žmogus pilnas kilnių patrijotizmo idėjų, drąsiai skelbia lietuvišką žodį. Kada dainininkas užbaigė dainą apie tvorelę ir nulipo nuo scenos, aš greitai pribėgau ir žemaitiškai prakalbinau jį. Sakau, brol, būk toks gers ir nurodyk man, kur gyvena mano pažįstamas—Pettras Nepraustsnukis.

—Šiur, aš tuojau einu į namus ir aš tave nuvesiu ir parodysiu, kur tavo pažįstamas gyvena. Aš visą Montrealo miestą užsimerkęs išvaikščiočiau ir nepaklysčiau.

Taigi, manau, tas lietuviškas pilietis, nors ir gerai įsigėręs, kaip nuoširdžiai sutinka mano prašymą išpildyti. Pradėjau jį palyginti su kunigu ir tie du asmenys liko nesulyginami. Priėjau prie išvados, kad geriau galima susikalbėti nekuriais klausimais su girtu, negu su kunigu.

Einam cementiniais Montrealo šalygatviais. Aš laikau lietuvišką pilietį, kad neprapultų, o jis man rodo kelią, ir taip mes nusitempėm iki tos vietos, kur gyvena Nepraustsnukis.

Labai dėkingas
Jurgis Pipiras

A. BOGDANOV. VERTĖ PETRAS.

Raudonoji Žvaigždė

FANTAZINIS ROMANAS

(Tąsa)

"Mes negalim paaukoti aukštesnę gyvybę ir kultūrą del daug žemesnės. Tarp žemiškų žmonių nesiras net keletos milijonų žmonių, kurie sąmoningai geidžia žmoniško gyvenimo. Del šių žmonių mes negalim atsisakyti nuo galimybės gymimui ir vystimuisi dešimčių, gal būt, šimtų milijonų mūsų pasaulio žmoniškų būtybių. Ir nebūtų žiaurumo mūsų pasielgime, nes mes žinom būdus išnaikinimui jų su daug maženėmis kančiomis, negu jie nuolatiniai daro tą tarpe savęs.

"Universališkas gyveni m a s yra vienybė. Ir jis nepraras, bet įgys, jei ant žemės vieton tolimo, barbariško socializmo pražydės mūsų socializmas, kuris duos pilną galimybę nerubežiuotam jo besivystimui."

(Po Sternio kalbos užviešpatavo obsoliutinė tyla. Ją pertraukė Menni, kuris davė proponaciją priešingai pusei išsireikšti savo nuomonę. Kalbą pradėjo Netti).

SKYRIUS VIII

Netti

—"Universališkas gyvenimas yra vienybė—tą mintį išreiškė Sterni. Ir kokią tad proponaciją jis mum davė?

"Neigti, ant visados išnaikinti visą Žemės originališką gyvybę, kurios mes niekados negalėsim atstatyti ar pavaduoti.

"Šimtus milijonų metų gyvavo gražiausia planeta, ji gyveno savo atskiru gyvenimo būdu . . . Ir štai jos galingesnieji elementai pradėjo sąmoningai formuotis: keldami laike žiaurių ir sunkių kovų apatinius sluogsnius į patį viršų, galu gale jie įgyjo artimas gimininga mums žmoniškas formas. Bet tos formos nėra tos pačios, kaip pas mus: jose atspindi ir koncentruojasi istorija visai kitos gamtos, kitų kovų; joje slepiasi kitos gamtinės jėgos, joje randasi kiti priešingumai ir kita galimybė išvystymui. Atėjo epocha, kada pirmą sykį gali susivienyti dvi didelės gyvenimo linijos, du pasauliai. Koks naujas daugformiškumas, kokia viršgamtiška harmonija privalo gimti iš tos kombinuotės!

"Kada Sterni prirodė mums, kokiuo laipsniu Žemės žmonija, jos istorija, jos papročiai ir jos psichologija nesutinka su mūsų, jis pats sumušo savo idėją beveik geriau, negu mes tą būtume įstengę padaryti. Jei žmonės visakuom yra obsoliutiškai panašūs mums, išskiriant išsivystymo laipsnį, jei jie yra tokie patys, kokie buvo mūsų prabočiai epochoj mūsų kapitalizmo, tad mes galim sutikti su Sterniu: mes galim paaukoti žemesnę kultūrą del aukštesnės, silpnesnius tvirtesniems. Bet žmonės nėra tokie: pagal savo kultūrą jie yra netik daug žemesni ir silpnesni, negu mes,—jie yra visai skirtingi nuo mūsų. Todel išnaikinę juos, mes negalėsim pavaduoti jų vietos universališkoj evoliucijoj, bet tik mechaniškai užpildysim jų vietą.

"Ne barbariškume, ne žiaurume žemiškos kultūros randasi skirtumas palyginus su mūsų kultūra. Barbariškumas ir žiaurumas yra tik laikinas apsireiškimas to bendro netaupumo evoliucinėse procedūrose, kuomet pasižymi visas žemiškas gyvenimas. Ten kova už gyvenimą yra energingesnė ir įtemptesnė, gamta be paliovos tveria daugiau formų, bet taipgi daugiau jų žūsta kaipo evoliucijos aukų. Ir tas negali kitaip įvykti, kadangi gyvenimo šaltinis—Saulė—Žemė gauna keleriopai daugiau spindulių energijos, negu mūsų planeta. Todel ant Žemės yra išmėtyta tiek daug gyvybės, todel įvairume jų formų apsireiškia tiek daug priešingumų ir visas kelias jų sutaikinimo ir nuraminimo yra taip kankinančiai komplikuotas ir griovimo pilnas. Viešpatystėj augalų ir gyvulių milijonai įvairių rūšių begailestingai kovojo ir greitai išnaikino vieni kitus ir tokiu būdu per savo gyvybę ir mirtį išsivystė naujus, daug tobulesnius ir naudingesnius. Ta pati kova vyko ir tebeina viešpatystėj žmonių.

"Mūsų istorija, jei mes palyginsim ją su žemiškos žmonijos istorija, atrodo stebėtinai paprasta, laisva nuo klaidingo klajojimo ir visai tinkama, beveik scheminė. Ramiai ir nuolatiniai grupavosi socializmo elementai, —nyko vidurinė klasė, kilo laipsnis pagal laipsnį proletariatas; tas viskas vystėsi be jokių svyravimų, be jokių pašalinės jėgos pastumėjimų per visą planetinį paviršių. Jie kovojo, bet žmonės kokiu tai būdu suprato vienas kitą; proletariatas nežiūrėjo per daug į tolimą ateitį, bet ir buržuazija nebuvo utopiškai reakcioninga; įvairiose epochose ir įvairiose draugijos struktūrose nebuvo viskas taip sumaišyta, kaip ant Žemės.

"Ne toks buvo kelias, kuriuo ėjo mūsų žeminiai broliai,—jis buvo erškečiuotas, su daug užsisukimų ir pertraukų. Ne dauguma iš mūsų žino ir beveik nei vienas mes negalim įsivaizdinti, kokį pamišimą ir žiaurumą pasiekė žmonių kankinimo metodas pas kultūringiausias Žemės tautas, idėjiniuose ir politiniuose aukštesnės klasės valdymo aparatuose—religijos ir valstybės. Ir kokios buvo pasekmės? Ar sumažėjo progresas? Ne, mes neturim teisės to tvirtinti, kadangi pirmos kapitalizmo stadijos prieš gimimą proletariškos socialistinės sąmonės, praėjo chaose ir žiauriose kovose įvairios formos ne lėčiau, bet daug sparčiau, negu pas mus—laipsniškuose ir ramiuose perėjimuose. Bet pačios kovos žiaurumas gimdė kovotojuose tiek energijos ir didvyriškumo, tokį geismą, kokio visai nepažinojo mūsų prabočiai. Ir šis žeminis tipas žmoniško gyvenimo nėra žemesnis, bet yra aukštesnis, negu mes, būdami senesni, pagal kultūrinį laipsnį stovim daug aukščiau.

"Žemiška žmonija yra padalinta, jos atskiros rasės ir tautos iš pat pamatų yra suaugę su savo gyvenamomis teritorijomis ir su istorinėmis tradicijomis; jie kalba įvairiomis kalbomis ir obsoliutinis savitarpinis nesusipratimas įsigauna į visus jų gyvenimo santykius. . . Tas viskas yra teisybė, o taipgi yra teisybė tas, kad komuniškas žmonijos susivienyjimas, kuris sunkiai tiesia sau kelią per visus rubežius, bus atsiektas mūsų žemiškų brolių daug anksčiau, palyginus su mūsų. Bet mes apsvarstykim priežastis ir apkainuokim rimčiau rezultatus. Tas padalinimas apsireiškė del platumo žemiško pasaulio, del turtingumo jo gamtos. Jis pagimdė daug taškaregių ir visokių klaidų supratime apie Visatą. Ar šitoks faktas pastato Žemę ir jos žmones žemesniais, bet neaukštesniais, negu mūsų pasaulis?

"Sterni nori matuoti šią žmoniją, skaitydamas tik sąmoningą proletariatą, kurį dabar turi žmonija; jis nori ją teisti pagal jos dabartinius skirtumus, bet ne pagal tas jėgas, kurios gimė ir kurios savo laiku likviduos tuos skirtumus. Jis nori ant visados išdžiovinti šį neramų, audringą, bet gražų gyvy-

Kas Naujo Toronte

Atstovu Amerikos Lietuvių Kongresan Vienbalsiai Išrinkta Draugė Endrelienė

Užgirtas Kanados Lietuvių Kongresas

Toronto, Geg. 22.—Vakar vakare įvyko Toronto lietuvių masinis susirinkimas apdiskusavimui Lietuvos darbo žmonių padėties ir Amerikos Lietuvių Kongreso demokratijos atsteigimo Lietuvoj reikalu. Nors susirinkimas buvo labai vėlai pagarsintas, tačiau susirinko art dviejų šimtų .

Susirinkimą atidarė draugas J. Mankus, trumpai apibudindamas susirinkimo tikslą. Paskui nurodė, kad reikalinga išrinkti susirinkimo prezidiumą. Pirmininku buvo išrinktas J. Mankus, o sekretorium—J. Stankus.

Pirmininkas perstatė kalbėtojus nuo šių organizacijų: nuo Toronto Lietuvių Suvienyto Fronto Komiteto, Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Toronto kuopos, ALDLD Toronto kuopos, Socialistinės Minties Draugų Kuopelės, Kanados Komunistų Partijos Lietuvių Frakcijos. Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos lietuvių skyriaus. Kunigo Barono ir Švento Jono Draugijos atstovo nebuvo.

Kalbėtojai nupiešė šiurpulingą Lietuvos darbo žmonių padėtį ir ragino dirbti už atsteigimą demokratijos Lietuvoj.

Po prakalbų buvo renkamas atstovas į Amerikos Lietuvių Kongresą. Po trumpo apkalbėjimo vienbalsiai išrinkta draugė **Endrelienė.**

Po to buvo priimta rezoliucija užgyrimui Amerikos Lietuvių Kongreso ir Kanados Lietuvių Kongreso. Taipgi kita rezoliucija už paliuosavimą 16 Noranda mainierių iš kalėjimo.

Delegatės kelionei padengti parinkta aukų, kurių gauta $4.-00. Suvienyto Fronto Komitetui pavesta pasirūpinti sukėlimu reikiamos sumos finansų.

Reikia pasakyti, kad šis susirinkimas rodė didelį Toronto lietuvių pažengimą linkui vienybės. Gaila, kad dar nuošaliai laikosi katalikai darbininkai.

Reporteris

Toronto Lietuvių Masinio Susirinkimo, Atsibuvusio Gegužės Mėn. 21 Dieną, 6 Denison Ave., Reikale Apsvarstyti Svarbą Šaukiamo Amerikos Lietuvių Kongreso Demokratijai Atsteigti Lietuvoj

REZOLIUCIJA

Mes Toronto lietuviai šiame susirinkime išklausę kalbėtojų pareikštas mintis del esamos Lietuvoje nepakenčiamos darbo žmonėms padėties, iš priežasties išsiviešpatavusios Smetonos ir Tubelio švogerinės diktatūros, randame būtino reikalo remti visomis išgalėmis šaukiamąjį Amerikos Lietuvių Kongresą demokratijai atsteigti Lietuvoje.

Mes torontiečiai daugelis esame buvę pirmaeiliais Lietuvos kariuomenės savanoriais ir nelaimingai esame nukentėję kovose už Lietuvos nepriklausomybę. Bet iškovojus Lietuvai nepriklausomybę, po 1936 metų gruodžio mėn. 17 d. perversmo, mes patys buvome priversti apleisti savo gimtinę ir ieškotis svetimoje šalyje sau prieglaudos, o Lietuvoje visoki išgamos, buvę caro ištikimi bernai, šeimininkauja pamynę visas Lietuvos piliečių teises po kojų.

Todel mes torontiečiai įgaliojame draugę **Endrelienę** atstovauti mūsų koloniją Amerikos Lietuvių Kongrese, Clevelande, birželio 20 ir 21 d.d., kartu pasižadame vykdyti visus to kongreso nutarimus, kurie ves prie atsteigimo Lietuvoje demokratijos. Mes tikimes, kad kongresas suras atatinkamus planus, kaip pašalinti Lietuvoje niekieno nekviestą švogerinę diktatūrą. Todel mes visi torontiečiai sušunkame: Šalin uzurpatorių diktatūra! Tegyvuoja Laisva nepriklausoma Lietuva, pačių Lietuvos piliečių demokratiškai valdoma!

Taip pat užgiriame Kanados Lietuvių Kongreso šaukimą.

Susirinkimo prezidiumas:
J. Mankus, pirminin.
J. Stankus, sekret.

TORONTO JAUNUOLIAI PIRMAME PIKNIKE

ALDLD vaikučių mokyklėlės jaunuoliai pirmame piknike, pereitą sekmadienį, turėjo keletą žaidimų. Toliaus, žada geriaus pasirodyti.

Įsigijimui žaidimams reikmenų, dešimts jaunuolių, mergaitės ir berniukai, parinko aukų. Publika neblogai parėmė. Surinkta $4.92.

Daugiausia aukų surinko Filė Linartaitė, $1.27, gavo pirmą dovaną. Antrą dovaną gavo Elė Koklytė, už surinkimą $1.05, ir trečią dovaną—Valė Dudonytė, surinkusi 76 c. Kiti surinko kie po mažiau ir mažesnes dovanas gavo. Kaip matote, visas pirmas dovanas gavo mergaitės. Vyrai, nepasiduokite!

—o—

Jaunuolių Parengimas

Sekmadieny, gegužio 31 d., **MASSEY HALL,** 8 val. vakare, ruošiamas didelis viso Toronto vaikučių ir jaunuolių **parengimas—koncertas.** Visą programą išpildys vien vaikučiai. Visi suaugusieji kviečiami ateiti pasižiūrėti kaip lavinasi jaunuoliai. Ypač tėvams, auklėjantiems vaikus, bus interesinga pamatyti ir kaip ko pasimokinti. Taipgi visi jaunuoliai būkite ten sekmadienio vakare. Įžanga—laisvas aukavimas.

J. Broga

Torontiečiams ir Westoniečams Naujiena!

Pranešame visiems Toronto, Westono ir apylinkės lietuviams, kad yra rengiama **linkma vakarienė su šokiais** Westone, pas draug J. Barčių, šeštadienį, 30 gegužės, 8 valandą vakare.

Vakarienę rengia naujai susitvėrus Westone ALDLD kuopa. Tad mes Westoniečiai kviečiame visus kuoskaitlingiausia atsilankyti, nes mes stengsimės svečius gerai pavaišinti ir prie to gražioj vietoj galėsite pasigrožėti gražia gamta.

Kelias: važiuoti Weston Road iki pasibaigs ir eiti tiesiai iki mokyklai.

Trokas išeis 7.30 nuo Gore-Vale Ave.

Rengėjai

Lietuvos Respublikos Prezidentui Antanui Smetonai Protesto Rezoliucija

Nuo Toronto Lietuvių Pikniko

Mes Toronto lietuviai, skaičiuje 200 žmonių, gegužės mėn. 24 dieną susirinkome Toronto užmiestyje į pikniką (gegužinę), kur mus pasiekė žinios iš Lietuvos, kad gegužės mėn. 23 dieną Lietuvoj buvo nuteisti mirtin 7 Suvalkijos valstiečiai, iš kurių keturiems jau įvykinta mirties bausmė, kiti 10 pasmerkti iki penkiolikai metų kotargon.

Mes užsieniečiai žinome, kad Lietuvos fašistinė valdžia, kuri pamynė Lietuvos liaudies laisvę, tęsia masinę valstiečių-darbininkų skerdynę, už tai, kad jie reikalauja sau politinių teisių. Tad mes griežtai protestuojame prieš tokį tautininkų partijos valdžios žygį ir šaudymą nekaltų mūsų brolių Lietuvoje. Mes reikalaujame paliuosuoti visus politinius kalinius, kurie yra nuteisti už priešfašistinį veikimą, ir kovojimą už Lietuvos liaudies demokratinę laisvę.

Toronto Lietuvių Suvienyto Fronto Komitetas

PASTABA O. KALINAUSKIENEI DEL MANDATO

Gerb. "D. Ž." Redakcija!

Jūsų leidžiamame "Darbininkų Žodyje," 21 numeryj, tilpo O. Kalinaukienės korespondencija po antgalviu: "Paaiškinimas SLA Kuopos Štabui." Kadangi praeitais metais aš irgi buvau SLA 236 kuopos valdybos narys, todel randu reikalo užklausti viešai O. Kalinauskienės kai kurių dalykų, kam tikiuos gerb. "Darbininkų Žodžio" redakcija neatsisakys suteikti vietos, už ką iš kalno tariu ačiu.

"Darbininkų Žodyje" 18 numeryj tilpo SLA 236 kuopos visos valdybos oficialus pareiškimas, kad SLA 236 kuopa nėra įgaliavusi O. Kalinauskienę atstovauti SLA 236 kuopą Pasaulio Lietuvių Kongrese, Kaune, kaipo atsakymas į draugo M. Guobos pareiškimą, būk jis matė tokį mandatą prie registravimo stalo, minėtame kongrese. O. Kalinauskienė šiuo atžvilgiu pasirodė teisinga ir prisipažino viešai per "Darbininkų Žodžio" 21 numerį, kad ji tokį įgaliavimą turėjusi, nors jis jai ir nepridavęs perdaugiausai reikšmės, nes būk toji kuopa turinti tk pustuzinį narių.

Aš nematyčiau reikalo polemizuoti su O. Kalinauskiene, jei ji visame kame būtų tokia teisinga, kaip kad prisipažino, nors po ilgo gynimosi. Bet taip nėra.

Kaip O. Kalinauskienė išsireiškė savo pareiškime, būk ji nurodanti akliems kelią, iš to reikia spręsti, kad ji yra nepaprasto išsilavinimo ir visame kame ji viską gerai išmananti asaba. Tat gaila, kad ji nesugeba susivokti net tame, tai yra, kaip ir kokiuo būdu išduoti įgaliavimai atstovauti kokias nors organizacijas skaitosi teisingi ir legalūs, o kokie nelegalūs. Aš nemanau ginčyti, kad ji neturėjo kokio nors nelegalaus įgaliavimo. Bet legalaus, tai ji tikriausiai neturėjo. Išduoti įgaliavimą kam nors atstovauti tą ar kitą organizaciją gali nutarti tik narių susirinkimas, o nesant galimu ant greitųjų sušaukti tokį susirinkimą, tai nemažiau, kaip visa valdyba, jei ji tikra, kad nariuose nesiras prieštaravimų tam reikalui, bet vienok artimiausiame susirinkime valdyba turi raportuoti susirinkimui apie tokį padarytą žygį, ko visai nieko panašaus nebuvo padaryta šiame reikale SLA 236 kuopoj. O kuomet toks reikiamas formalumas yra atliktas, tai nei viena, kad ir tokių "gudragalvių," kaip O. Kalinauskienė, asabų susidaranti valdyba neišdrįs viešai pareikšti, kad toks įgaliavimas nebuvo išduotas, ką yra padariusi praeitų metų SLA 236 kuopos valdyba. Ir dabar, kuomet po tokio SLA 236 kuopos valdybos pareiškimo O. Kalinauskienė mėgina įtikinti visuomenę, kad ji tikrai turėjo legalų įgaliavimą, ir dar su strioku ieškojęs SLA 236 kuopos štabas ir maldavęs jos atstovauti, priparodė, kad O. Kalinauskienė tokiuose reikaluose net perdaug "nusimananti," lygiai kaip ožka apie astronimiją. Koks ten įgaliavimas nebuvo, bet jei jisai buvo, tai O. Kalinauskienė malonėkite taip pat viešai pareikšti tų asmenų parašus, kurie yra pasirašę tą įgaliavimą. To nepadarius, skaitysime tamstą piktos valios demoralizatore.

A. Frenzelis
12 Parkman Ave.
Toronto, Ont.

Iš Burokų Darbininkų Streiko

Lethbridge, Alberta. — Mūsų, burokų augintojų ir darbininkų, unija darė viską, kad tik išvengus streiko, ale cukraus kompanija su savo agentais ir didžiaisiais ūkininkais privedė prie to, kad darbininkai būtinai turėjo išeiti į streiką. Streikas prasidėjo 10 dieną gegužės. Planas buvo ruošiamas iš anksto, jau pereitame rudenyje burokų darbininkai turėjo konferenciją, kurioj reikalavo cukraus kompanijos pakelti cukrinių burokų kainas, tuomet buvo reikalaujama iš kompanijos mokėti augintojams po $7.00 už toną.

Kuomet kompanija pamatė besiorganizuojančius darbininkus ir randančius didelį pritarimą pas biednesniuosius ūkininkus, griebėsi kitokio skymo, kad tik palaikyti ūkininkus savo pusėj ir tokiu būdu lupus nuo darbininkų ir biednesniųjų ūkininkų po kelis kailius. Kompanija norėjo nuo savęs kovą nusukti, kad ji eitų tarp ūkininkų ir darbininkų. Ji darė nusileidimų iki $20.00 akeriui, bet laike konvencijos buvo nutarta už šiuos metus reikalauti $22.00 už akerį, bet pasitarus su burokų augintojais tarimas buvo atkeltas, nes suvienytu frontu pasibrėžta gauti daugiau pritarimo nuo mažųjų ūkininkų, tai delto streiko buvo vengiama. Kompanija per tą laiką irgi nemiegojo. Ji per savo agentus ir didžiuosius ūkininkus darė visokias provokacijas, tikėdama suardyti tarp darbininkų ir mažųjų ūkininkų vienybę, bet tas nepavyko, ta vienybė išaugo didelė, išskiriant kelis stambiuosius kulokus.

Tad mūsų streikas nėra nukreiptas prieš mažuosius ūkininkus, bet prieš cukraus kompaniją, nes mes padedame reikalauti iš kompanijos bonų, po $1.50 nu kiekvieno akerio, su tuo randame didelio pritarimo iš ūkininkų pusės. O antra, tai buvo padaryta sutartis tarp darbininkų ir burokų augintojų unijų, tik reikėjo pasirašyti abiejoms unijoms, bet burokų augintojų unijos sekretorius nesutiko pasirašyti, pareikšdamas, kad jis nieko bendro nenorįs turėti, tai tuomet abiejų unijų nariams kito išėjimo neliko, kaip tik šaukti streikas.

Mes reikalaujame po $21.50 už akerio apdirbimą; pasirašyti sutartį tarp darbininkų ir burokų augintojų unijų; unijos nariams užtikrinti darbą ir suteikti unijų nariams patikrinti kontraktus teisę; ir per burokų kasimą užkraujant juos, kad ir ant žemų vežimų, turėtų mokėti po 15 centų už toną, o ne, tai tiesiai nuo vagų mesti.

Dabar mes šaukiame visas darbininkų organizacijas suteikti mums materialės ir moralės pagelbos. Prašome draugų pertikrinti darbininkus, kad jie nevažiuotų į Lethbridge skebauti, nes čia yra užtektinai darbininkų; jeigu randasi draugų, kurie gali paremti mūsų streiką, tai siųskite J. Bolik, Alberta bock, Room 10, Lethbridge, Alberta.

Streiko Komit. Narys

Amos, Que., Geg. 25.—General Airways orlaiviui nukritus, užsimušė pilotas, jo mechanikas ir keturi keleivai.

Cleveland, Geg. 25.—Norman Thomas, kairiųjų socialistų vadas, nominuotas į Jungtinių Valstijų prezidentus.

Redakcijos Atsakymas

Kadangi pirmadieny buvo šventė, tai negavome pašto. Antradienyje gautų raštų patalpinti nebegalima, todel prisiejo palikti sekančiam numeriui. Kurių netilpo šiame numeryje, bus patalpinti sekančiame.

Tel. PL 9659 Gyv. CR 0463

J. M. Rosenfeldas
LIETUVIS ADVOKATAS
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius. kt.
20 James St. E. Kambar. 26
MONTREAL, QUE.

NEBŪK ŽILAS
Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilimą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba plaiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasitolome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebūsite pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.
VALORTONE HERB. CO. Dt. 2
Box 305. Clinton, Indiana, UAS

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Dr. Harry H. Hershfield
Daktaras-Chrirurgas. Kraujo, odos, venerinių ir moterų ligų gydymas. Operacijų darymas. Hemoroidai ir kraujagyslės (vericose) išgydoma be operacijos. Susikalbėsit sava kalba.
800 Boyd Bldg., Portage Ave., Winnipeg, Man.
Telefonai: raštinės 26600, buto 202707

FELIKSAS KEDZEUS
218 MANNING AVE., TORONTO, ONT.
Parduodu **WESTINGOHOUSE** ir kitų išdirbysčių radio, skalbiamas mašinas, elektrinius šaldytuvus, virtuvėms pečius, vandeniu apšildomus pečius, furnicas, blowers ir aliejum kūrenamas mašinas.
Hedges Bros, 637 College Str. Telefonas: LO 1247

DIDELIS PIKNIKAS

Kanados Darb. Dienraščio "Daily Clarion" Naudai

GEGUŽĖS 31 DIENĄ, SEKMADIENĮ, PRIE DRG. MASIO FARMOS WESTONE

Šokiai, žaidimai, lenktynės užkandžiai ir gėrimai

Visiems puiki proga praleisti laiką tyrame ore. Taipgi yra labai svarbu paremti Kanados darbininkų organizatorių ir vadą "Daily Clarian," kad jis galėtų lankyti ir šviesti kiekvieną darbininką.

Užkviečiame visus Toronto ir apylinkės lietuvius skaitlingai atsilankyti.

Kviečiame visus prisidėti prie pasekmingo pravedimo "Daily Clarion" gegužės mėnesio vajaus ir išpildymo lietuvių kvotos.

Pradžia 11 val. iš ryto. Trokai veš nuo Gore-Vale Ave. Blogam orui esant piknikas bus sekantį sekmadienį.

"Daily Clarion" Vajaus Komitetas

---

bės vandenyną!

"Tvirtai ir sprendžiamai mes atsakysim jam: niekada!

"Mes ruoškimes prie būsimos unijos—susivienyjimo su Žemės žmonija. Mes negalim daug pagreitinti jos perėjimą prie progresyvės, laisvos tvarkos, bet tą trupučiuką, kurį galim tame reikale panaudoti, mes turim panaudoti. Ir jei pirmo Žemės atstovo mes negalėjom pilnai apsaugoti mūsų aplinkybėse prieš bereikalingus kentėjimus ir ligą—tad tas žemina mus, be'ne jį. Laimė, jis greitai pasveiks ir jei galu gale pergreitas susirišimas su svetimu gyvenimu net nužudys jį, tačiau jam pasiseks dar daug ko nuveikti būsimam susivienyjimui dviejų pasaulių.

"O savus sunkumus ir pavojus mes nugalėsim kitomis priemonėmis. Mes privalom koncentruoti naujas mokslines chemines priemones ir jėgas išradimui dirbtinų krakmolo produktų, mes privalom pagal išgalę prisirengti prie apgyvendinimo Veneros. Jei mums nepasiseks išrišti šios problemos bėgyje trumpo laiko, kuris liko del mūsų tad mes privalom laikinai sumažinti gimimą. Kuris protingas gydytojas nepaaukotų gimstančio vaiko gyvybės, kad išgelbėjus motinos gyvybę? Mes viską tą turim padaryti vardan mūsų aukštos kultūros, vardan pasaulių vienybės." (Obsoliutė tyluma. Paskiau pradeda kalbėti Menni).

SKYRIUS IX

Menni

—"Aš atydžiai tėmyjau draugų humorą ir aš mačiau, kad didelė dauguma simpatizuoja Nettes proponacijoms. Aš labai tuo džiaugiuos, nes beveik toks pat yra mano taškaregis. Aš tik pridėsių vieną praktišką nuosprendį, kuris man atrodo yra gana svarbus. Egzistuoja labai rimtas pavojus, kad dabartiniu laiku mums net truktų techniškų priemonių, jei mes bandytum daryti masinę kolonizaciją ant kitų planetų.

"Mes galim pastatyti dešimtis erdvinių tarp planetinėms kelionėms dirižablių, bet gali atsitikti, kad jiems truks varamosios energijos. Ta spinduliuojanti medžiaga, kuri tarnauja kaipo būtiniausia varamoji jėga, bus išaikvota šimteriopai didesniu kiekiu, negu kad iki šioliai. Ir tuo tarpu visos mums žinomos kasyklos bus tuojau išsemtos, o naujų rasti yra kas kartas sunkiau ir sunkiau.

"Mes neužmirškim, kad radiumo materija reikalinga mums nuolatiniai ne tik aprūpinimui dirižablių. Jūs žinot, kad mūsų visa technika chemija yra paremta vien tik ant šios medžiagos. Mes išaikvojam ją produktuodami 'minus-materiją,' be kurios tie patys dirižabliai ir mūsų orlaiviai pasidarytų netinkami ir sunkūs geležgaliai.

"Bet didžiausias blogumas yra tame: vienintėlė galimybė pavaduoti kolonizaciją—kr a k molas—yra neįvykinamas dalykas del trūkumo spinduliuojančios sudėties. Krakmolų sintezė yra techniškai lengvas ir tinkamas dalykas produkcijai; bet del didelės komplikacijos krakmoliškos sudėties nėra galimi seni metodai. Tokiais metodais, kaip kad jūs visi žinot, prieš keletą metų tam atgal pasisekė mums gauti dirbtinus krakmolus, bet labai mažam kieky ir buvo išaikvota daug energijos ir laiko, todel visas tas mūsų darbas teturi tik teorinę reikšmę. Masinė krakmolų produkcija iš neorganiškos materijos yra galima tik per staigius ir prasmingus pakeitimus chemiškos sudėties, kad atsiekus tikslo, toje srytyje privalės dešimtiys tūkstančių d a r bininkų speciališkai užsiimti to dalyko tyrinėjimu, kas reikš milijonus įvairiausių eksperimentų. Po to, jei tas pasiseks, masinei produkcijai krakmolų išnaujo reikalinga bus išaikvoti didelis kiekis aktyviškos medžiagos, kurios dabar mes nenaudojam.

"Tokiu būdu, iš kurio taško mes nežiūrėtum, visviena galim garantuoti pasekmingą išrišimą mums interesuojančios problemos, jei tik mes rasim naujus šaltinius spinduliuojančių elementų. Bet kur mums reikalinga ieškoti? Matomai ant kitų planetų, ar ant Žemės ar ant Veneros, bet mes visai neabejojam, kad pirmą bandymą reikalinga daryti ant Veneros.

"Kas liečia Žemę mes galim manyti, kad ten yra turtingi šaltiniai aktyviškų elementų. Kas liečia Venerą, yra jau visai patvirtintas faktas. Žeminės kasyklos mums nėra žinomos, kadangi kasyklos atidengtos per žemiškus mokslininkus apgailėtinai nėra nieko vertos. Veneros kasyklas mes radom pirmuose žingsniuose mūsų ekspedicijos. Ant Žemės tos rūšies kasyklos regimai randasi taip pat, kaip ir pas mus, t. y. giliai žemėse. Ant Veneros keletas iš jų randasi tiek ant paviršiaus, kad jų spinduliavimas yra tuojau pastebimas per fotografišką metodą. Jei mes ieškosim medžiagos ant Žemės, tad mes turėsim perkasinėti jos kotinentus taip pat, kaip mes darėm tą ant mūsų planetos; tam dalykui bus reikalinga dešimtys metų, o be to, mes rizikuosime apsirikimu mūsų laukimuose. Ant Veneros mums liko tik įgyjimas radinio ir tą mes galim pradėti visai be atidėliojimo.

"Todel, kaip nors mes ateityje išrišim problemą kaslink masinės kolonizacijos, dabar garantavimui galimybės šio nuosprendžio, mes privalom, pagal mano tvirtą įsitikinimą, tuojau pradėti mažą, gal laikiną kolonizaciją ant Veneros su vienintėlių tikslu—įgyti aktyviską medžiagą.

"Gamtinės kliūtys tikrai yra gana didelės, bet dabar mums nėra reikalo jų galutinai pergalėti. Mums reikalinga užvaldyti tiktai mažą dalį tos planetos. Pagal prasmę, ta bus didelė ekspedicija, kuri liks tenai ne mėnesius, kaip mūsų pirmesnės ekspedicijos, bet ilgus metus, užsiimdami įgyjimu radiumo. Tikrenybėj jie privalės energingai kovoti prieš gamtiškas sąlygas, gindami save nuo žiauraus klimato, nežinomų ligų ir pavojų. Bus daug aukų, gal kartais mažai daliai pasiseks sugrįžti atgal. Bet, nežiūrint visų pavojų, reikalinga darytı bandymus.

"Tinkamiausia vieta pradžiai yra sala Karštųjų Audrų. Aš pats labai domingai ir smulkmeniškai tėmyjau jos gamtą ir padariau planą kaslink organizavimo viso to dalyko. Jei jūs draugai manot, kad jis yra galimas apdiskusuoti dabar, tai aš tuojaus jį jums perstatysiu."

(Niekas nekalbėjo prieš ir Menni perėjo prie išdėstymo savo plano; jis rūpestingai gvildeno visas techniškas smulkmenas. Užbaigus jam kalbėti ėjo diskusijos kitų oratorių, bet visi jie kalbėjo vien tik apie planą, analizuodami jo smulkmenas. Keletas išreiškė abejonę kaslink ekspedicijos pasekmingumo, bet visi sutiko, kad reikalinga daryti bandymas. Ant galo jie priėmė Mennio proponuotą rezoliuciją).

SKYRIUS X

Užmušimas

Tas didelis nustebimas, kurį aš pajutau, nedavė galimybės sutvarkyti mano mintis. Aš tik pajutau, kaip šaltas skausmas suspaudė geležiniu lanku mano širdį, o mano vaizduotėj atsistojo gigantiška Sternio figūra su jo šaltai ramiu veidu. Toliau viskas susimaišė ir dingo sunkiam, tamsiam chaose.

Tarsi automatas aš išėjau iš bibliotekos ir sėdau į savo gondolą. Šaltas vėjas, kuris pasidarė nuo greito važiavimo, privertė mane geriau apsivilkti ploščiu ir tas tarsi davė man naują įdėją, kuri mano sąmonėj liko neabejotina: aš privalau pasilikti vienas. Kada aš atvažiavau į namus, aš neatidėliodamas tą išpildžiau—taip mechaniškai, tarsi ne aš būčia veikęs, bet kas nors kitas.

(Bus daugiau)

(THE WORKERS' W
The Lithuanian Workers'
Published by the "Darbininkų
Publishing Association, 184
Ave., Box 31, Toronto, Ont.,

Daro Plan dos Apgi

Kanada Turinti 55,000 Mažai Apg

Ginklų Gamybą Valdžia Imsianti į Savo Rankas

Ottawa, Geg. 29.—Ministeris pirmininkas seime pareiškė, kad valdžia tyrinės galimybes ginklų gaminimui Kanadoj. Tam esąs paskirtas generolas Clyde Caldwell.

"Aš patyriau, kad ginklų klausimas labai tragiškoj padėtyj," pareiškė jis, "nors milicijos personalas, oro ir laivyno jėgos pusėtinos."

Caldwell apžiūrėsiąs ginklų gaminimo galimybes. Jei kiltų karas, ministeris pasakė, būtų reikalas ginklų gaminimo industriją paimti į valdžios rankas. Atskirais privatiniais gamintojais negalimą esą pasitikėti.

Kanada turinti 56,325 vyrus kariuomenėj—karininkų ir karių. Iš to skaičiaus 48,761 nemokatinini, tik pratimuose ir apmokėtojimuose dalyva u j a. 4,001 nuolatos kariškoj tarnybėj, 932 tarnauja laivyne, 1,043 orlaivyne, ir 191 R. C. N. V. R.

Toks ministerio pirmininko pranešimas rodo, kad Kanados valdžia rengiasi prie karo.

Kiek anksčiau buvo skelbta, kad bus įvyniai perorganizuota visa Kanados kariuomenė, sutvarkant ją daug geriau.

Šemas pradėsiąs veikti tik rudenį.

NUSTATĖ KOMUNISTAM ATSTOVAM ALGAS

Paryžius, Geg. 28.—Vakar įvykusiame 72 komunistų seimo atstovų posėdyje, vadovaujant senatoriui Marcel Cachin, buvo sudarita programa, kurią komunistai atstovai įneš į seimą, kuris pradės darbus sekantį mėnesį.

Programa reikalauja pravesti gyvenimam Liaudies Fronto programą, įskaitant reikalavimus pradėti plačiai viešuosius darbus, panaikinti priešdarbininkiškus įstatymus, nuginkluoti ir uždrausti fašistines lygas, ir remti sportą.

Taipgi nustatytos seimo atstovams (komunistams) algos. Nustatyta, kad komunistas seimo atstovas negali daugiau imti, kaip 1,000 frankų (apie $105) algos ir 400 frankų (apie $25.-00) įvairiems išlaidoms. Kadangi visi seimo nariai gaus po 5,000 frankų į mėnesį, tai Komunistų Partijai nuo kiekvieno komunistų atstovo į mėnesį liks po 3,000 frankų (apie $200). Nuo visų atstovų (komunistų) partijai per visus metus liks 1,595,000.

SUDBURIO LIETUVIAI PROTEST VALSTIEČIŲ ŠAUDYMĄ LI

Sudburis, Birželio 2.—Gegužės mėn. 31 dieną įvykusiame Sudburio lietuvių masiniame mitinge, kuriame dalyvavo visų vietos organizacijų atstovai, kalbėjęs mėnesiu A. Smetonos ir J. Tubelio klikos despotišką elgesį prieš Lietuvos liaudį, kuri ir susirinko po kojų liaudies teisės ir ją pavergė, ir veda visą savą prie prančities—prie prarastos nepriklausomybės, visi sutinkamai vienbalsiai pasmerko A. Smetonos despotišką valdžią ir nutarė pasiųsti protesto telegramą ir jos kopijas pasiųsti sekantiems redakcijoms: "Darbininkui," "Kelevirio," "Vienybei," "Laisvės," "Vilnies" ir "Darbininkų Žodžio." Suvienyto Fronto masinio susirinkimo įgaliotas kom pinti jos tu laikraščiuose

Ka
Prezident of
Kaunas, Lith

Sudburio li
suvienytu fro
prieš žudymą
kų-valstiečių

Reikalaujan
laisvės politk
gimo demokra
tuvoj.

Šalin budeli
nekaltų dark
Lietuvoj!

Įgaliotas Ko
lėnas, J. Strišk
Balčiūnas ir J.

Finų sme

Helsi
Antikai
vadas,
mas ar
kalėjim

2,565,00

Shang
nas jap
"Shangh
keturioli
miestų
darbių.

Nežiūri
džia mili
kovai pri
Savi beda

Queen Ma

New Yo
jos keleivi
ry, kuris p
Atlanto va
mušti Fran
die, padar
Mary ilgiau
nučių. Nor
34 myliom
pribuvo į Ne
ry kelionę